

Erikoispsykologin koulutus

**Opinto-opas
2010–2011**

Erikoispsykologin koulutus	5
Mitä erikoispsykologin koulutus on?.....	5
Erikoisalat.....	5
Tutkinnon suorittaminen.....	5
Tutkinnon rakenne	6
Lisensiaatintutkimuksen ulkoasu	8
Koulutuksesta annettavat todistukset ja niiden osoittama pätevyys	8
Erikoispsykologikoulutukseen hakeminen.....	8
Opiskelijavalinta	9
Jatko-opiskelijaksi kirjoittautuminen.....	9
Kurssikalenteri ja informaatio	9
Henkilökohtainen opintosuunnitelma (hops).....	10
Koulutuksen opintorekisterit.....	10
Koulutuksen kustannukset	10
Koulutuksen organisaatio	11
 Kaikille erikoisaloille yhteiset menetelmäopinnot.....	 12
1. Pakolliset opinnot.....	12
2. Valinnaiset opinnot	13
 Kehitys- ja kasvatopsykologian erikoispsykologin koulutus	 17
1. Koulutuksen suoritustavat	17
2. Opintojen rakenne	18
3. Opintojen sisältö.....	19
4. Yhteystiedot	27

Julkaisija: Yliopistoverkosto Psykonet
20014 TURUN YLIOPISTO

Toimitus ja taitto: Tiina Anttila

ISSN 1457-7054
Uniprint 2010

Neuropsykologian erikoispsykologin koulutus	29
1. Opintojen rakenne	30
2. Erikoistumisopintojen suoritustavat	31
3. Opintojen sisältö.....	32
4. Yhteystiedot	42
Psykoterapian erikoispsykologin koulutus	44
1. Opintojen rakenne	45
2. Opintojen sisältö.....	46
3. Yhteystiedot	52
Terveyspsykologian erikoispsykologin koulutus	54
1. Opintojen rakenne	55
2. Opintojen sisältö.....	56
3. Yhteystiedot	61
Työ- ja organisaatiopsykologian erikoispsykologin koulutus	63
1. Opintojen rakenne	64
2. Opintojen sisältö.....	65
3. Yhteystiedot	73
Äkillisten traumaattisten kriisien koulutusohjelma 2010–2011	75
Koulutusohjelman sisältö.....	76
Kirjallisuus	78
Psykonetin yhteystietoja.....	79

Mitä erikoispsykologin koulutus on?

Erikoispsykologikoulutus on psykologian maisterin tutkinnon pohjalta suoritettava ammatillisesti painotettu tieteellinen jatkokoulutus, joka johtaa psykologian lisensiaatin tutkintoon jollakin psykologian erikoisalalla (Asetus yliopistojen tutkinnoista 794/2004, OPM:n asetus yliopistojen koulutusvastuun täsmentämisestä, yliopistojen koulutusohjelmista ja erikoistumiskoulutuksista 568/2005). Koulutuksen järjestää yliopistojen psykologian laitosten muodostama psykologian yliopistoverkosto Psykonet.

Erikoispsykologikoulutus tuottaa terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/94) 14 §:n tarkoittaman erikoispätevyyden sillä erikoisalalla, jolla koulutus on suoritettu. Erikoispätevyyden voi todistaa yliopiston antamalla todistuksella psykologian lisensiaatin tutkinnosta, johon sisältyy erikoispsykologin koulutus.

Erikoisalalat

Erikoispsykologin koulutus voidaan suorittaa OPM:n asetuksen 568/2005 mukaan seuraavilla erikoisaloilla:

- Kehitys- ja kasvatuspsykologia
- Neuropsykologia
- Psykoterapia
- Terveyspsykologia
- Työ- ja organisaatiopsykologia

Tutkinnon suorittaminen

Tutkinnon laajuus on 120 op. Tutkinto on suunniteltu niin, että se voidaan suorittaa työn ohella noin neljässä vuodessa. Psykonet järjestää kunkin erikoisalan koulutuksen valtakunnallisesti yhteisenä ja kaikkien erikoisalojen opinnot voidaan suorittaa kaikissa psykologian koulutusta antavissa yliopistoissa. Käytännössä laitokset ovat jossain määrin erikoistuneet eri alueille. Tutkinto suoritetaan siinä yliopistossa, jossa opiskelija on kirjoilla jatko-opiskelijana, mutta tutkintoon kuuluvan lisensiaatintutkimuksen oh-

jaajat voivat olla myös muusta yliopistosta.

Tutkinnon rakenne

1. Erikoistumisopinnot 65 op

- ammatilliset, teoreettiset ja erikoisalan menetelmäopinnot (55 op)
- työhönohjausta sisältävä työkokemus (10 op)

2. Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op

3. Lisensiaatintutkimus 40 op

1. Erikoistumisopinnot 65 op

Erikoistumisopinnot suoritetaan systemaattisena ohjelmana, johon kuuluu perehtymistä erikoisalan teoriaan, käytäntöön ja menetelmiin. Ohjelmien järjestämistapa vaihtelee erikoisaloittain. Aikaisemmin hankittu koulutus voidaan ottaa huomioon ja integroida soveltuvin osin opintoihin. Opinnot voi suunnitella joustavasti myös yksilölliset suuntautumisot huomioiden. Opiskeluun kuuluu myös koulutuksen aikana hankittu, ohjattu työkokemus.

2. Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op

Tutkimusmenetelmäopinnot integroidaan omaan lisensiaatintutkimukseen siten, että ne tukevat tutkimuksen laadintaa. Vaadittavat opinnot vaihtelevat erikoisaloittain ja opiskelijoiden omien tarpeiden mukaan.

Opinnot jakautuvat kolmelle pääalueelle:

1. tieteenteoreettisiin ja tieteenfilosofisiin opintoihin,
2. yleisten tutkimusvalmiuksien harjaanuttamiseen ja tutkimusaineiston analyysimenetelmien opintoihin ja
3. tieteelliseen kirjoittamiseen.

Vuosittain järjestetään sekä kaikille yhteisiä että erikoisaloittain painotettuja tutkimusmenetelmäkursseja tarpeen mukaan ja paikkakunnittain vaihdellen. Erityisiä metodeja käsitteleviä seminaareja järjestetään tarvittaessa. Psykologian valtakunnallisen tutkijakoulun opetus on yleensä avointa myös erikoispsykologikoulutuksen opiskelijoille.

Tieteellisen kirjoittamisen kursilla paneudutaan lisensiaatin-

tutkimuksen kirjoittamiseen ja julkaisukelpoisen tekstin hiomiseen.

Opinnoissa käsitellään myös muita kaikkien psykologien työssä tärkeitä yhteisiä aiheita. Tällaisia ovat esimerkiksi tutkimusetiikka ja tieteenfilosofiset kysymykset, joista järjestetään yhden tai kahden päivän mittaisia intensiiviseminaareja.

Yleisten ja tutkimusmenetelmäopintojen kurssiohjelma ilmestyy vuosittain ennen syyslukukauden alkua ja siitä tiedotetaan Psykonetin internet-sivuilta löytyvässä kurssikalenterissa osoitteessa:

<http://www.psykonet.fi/>
**Erikoispsykologikoulutus/
kurssikalenteri**

3. Lisensiaatintutkimus 40 op

Lisensiaatintutkimuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet oman erikoisalansa ja sen ammattikäytännön kehittämiseen tieteellisen tutkimuksen keinoin. Tutkimusseloste laaditaan artikkelimuotoon. Tutkimus on laajuudeltaan 20–30 sivua ja sen kirjoittamisessa noudatetaan psykologian alan julkaisujen kirjoitusohjeita.

Lisensiaatintutkimukseksi voidaan hyväksyä myös jo julkaistu tieteellinen artikkeli. Aiemmin väitöskirjan osana hyväksytty artikkeli voidaan myös hyväksyä lisensiaatintutkimukseksi hyväksilukukäytännön mukaisesti mikäli se sisällöltään ja tieteelliseltä tasoltaan täyttää erikoispsykologitutkinnon lisensiaatintutkimuksen vaatimukset.

Tutkimustyön ohjaajan nimeää se psykologian laitos, jossa opiskelija on kirjoilla. Ohjaus voi tapahtua seminaareissa tai yksilöohjauksena tai näiden yhdistelmänä. Opiskelijan tulee neuvotella myös menetelmäopintojensa suunnitelmasta tutkimustyön ohjaajan kanssa. Laitosten antaman ohjauksen lisäksi järjestävät myös erikoisalat tutkimuksen tekoa tukevia seminaareja.

Lisensiaatintutkimuksen tarkastaa kaksi tiedekunnan määräämää tarkastajaa ja se arvioidaan asteikolla hyväksytty, kiittäen hyväksytty. Tutkimuksen tarkastukseen kuuluu yleensä myös suullinen tarkastustilaisuus, jossa työlle määrätty tarkastajat ovat läsnä.

Lisensiaatintutkimuksen ulkoasu

Erikoispsykologikoulutuksen lisensiaatintutkimus laaditaan erikoisalan ongelma-alueelta artikkelin muotoon niin, että se vastaa alan kansainvälisten tai kansallisten tieteellisten aikakauslehtien julkaisuvaatimuksia. Hyvin perustein julkaisumuoto voi poiketa edellisestä erityisesti dokumentoitaessa ammatin tutkimuksellista kehittämistä edesauttavia metodisia ja metodologisia ratkaisuja ja toimintaperiaatteita.

Tarkastettavaksi jätettävässä lisensiaatintutkimuksessa tulee olla kansilehti, sisällys- ja lähdeluettelo sekä abstrakti. Kansilehti laaditaan kunkin yliopiston käytäntöjen mukaisesti. Valmiista tutkimuksesta toimitetaan kappaleet oman yliopiston tiedekunnan /laitoksen määrärausten mukaisesti ja lisäksi myös oman erikoisalan professorille ja lehtorille.

Koulutuksesta annettavat todistukset ja niiden osoittama pätevyys

Lisensiaatin tutkinnon todistuksesta käy ilmi, että tutkinto on suoritettu erikoispsykologin koulutuksena sekä asianomainen erikoisala. Kaikkien yliopistojen antamat todistukset

ovat sisällöltään yhdenmukaiset. Jo aiemmin lisensiaatin tai tohtorin tutkinnon suorittaneet voivat saada erikoispsykologikoulutuksesta erillisen todistuksen.

Psykoterapian erikoispsykologikoulutuksen suorittanut voi hakea terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen (564/94) tarkoittamaa psykoterapeutti-nimikkeen käyttöoikeutta.

Neuropsykologian erikoispsykologikoulutuksen perusteella voi hakea Kelan edellyttämää pätevyyttä sen tukemien neuropsykologien palvelujen tuottamiseen.

Kehitys- ja kasvatopsykologian erikoispsykologikoulutus antaa pätevyyden sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (272/05) 9 §:n ja asetuksen (608/05) 2 §:n tarkoittamiin kasvatus- ja perheneuvonnan erityistyöntekijän tehtäviin.

Erikoispsykologikoulutukseen hakeminen

Eri alojen koulutukset alkavat yleisimmin kahden vuoden välein, haku-aika päättyy yleensä maaliskuussa. Hausta ilmoitetaan Psykologilehden helmikuun numerossa, Psykonetin internet-sivuilla osoitteessa

www.psykonet.fi sekä psykologian laitosten ilmoitustauluilla. Opinto-oikeutta haetaan kunkin erikoisalan omalla hakulomakkeella. Lomakkeita sekä lisätietoja eri alojen koulutuksesta, alkamisesta ja hakumenettelyistä saa yliopistojen psykologian laitoksilta sekä erikoisalojen sihteereiltä.

Opiskelijavalinta

Pohjakoulutuksena edellytetään psykologian maisterin tai sitä vastaavaa tutkintoa, joka oikeuttaa psykologin ammatin harjoittamiseen. Valinnan edellytyksenä on vähintään kaksi vuotta psykologian alaan liittyvää työkokemusta lailistamisen jälkeen. Lisäksi edellytetään mahdollisuutta työskennellä erikoisalaan liittyvässä tehtävässä koulutuksen aikana. Valinnassa kiinnitetään huomiota myös hakijan oman orientaation syvyyteen: missä määrin hän on jo hankkinut psykologian alan täydennyskoulutusta ja kuinka se näkyy hänen toiminnassaan esimerkiksi kirjoituksina, esitelminä tai julkaisuina. Valintakriteerinä on myös lisensiaatintutkimuksen suunnitelma: kuinka pitkälle se jo on harkittu, sen toteuttamiskelpoisuus, kuinka siitä heijastuu oma suuntautuneisuus ja tutkimuksen avulla tapahtuva ammattityön kehittäminen.

Hakemusten perusteella valitaan koulutukseen vuosittain noin 40 opiskelijaa. Sisäänotto voi vaihdella erikoisaloittain ja vuosittain. Aikaisemmin lisensiaatin tai tohtorin tutkinnon suorittaneille voidaan myöntää oikeus suorittaa erikoispsykologin koulutus erillisinä opintoina.

Jatko-opiskelijaksi kirjoittautuminen

Kunkin yliopiston asianomainen tiedekunta hyväksyy opiskelijat Psykonetin järjestämän valinnan jälkeen. Saatuaan tiedekunnan ilmoituksen valituksi tulemisesta opiskelijan tulee kirjoittautua jatko-opiskelijaksi asianomaiseen yliopistoon.

Myös jatko-opiskelijoiden on ilmoitettava yliopistoon vuosittain ennen syyslukukauden alkua joko läsnä- tai poissaolevaksi.

Kurssikalenteri ja informaatio

Koulutus on suunniteltu niin, että oman erikoisalan ohjelman ohella myös muiden erikoisalojen tarjoama opetus on laajasti käytettävissä ja monet opintojaksot on suunniteltu alojen yhteisiksi. Opiskelija voi näin rakentaa tarjonnasta itselleen sopivan kokonaisuuden.

Koulutukseen liittyvien kurssien ja muiden opetustapahtumien yksityiskohtaiset aikataulut ja muu informaatio julkaistaan Psykonetin Internet-sivuilta löytyvässä kurssikalenterissa osoitteessa

[http://www.psykonet.fi/
Erikoispsykologikoulutus/
kurssikalenteri](http://www.psykonet.fi/Erikoispsykologikoulutus/kurssikalenteri)

Opetus on monimuotoista sisältäen myös verkkotyöskentelyä ja yliopistojen välistä virtuaaliopetusta.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma (hops)

Opintojensa alussa opiskelija laatii yhdessä ohjaajansa tai erikoisalan vastaavien opettajien kanssa henkilökohtaisen opintosuunnitelman, jonka toteutumista seurataan koulutuksen ajan. Henkilökohtaisten opintosuunnitelmien kautta kehitetään myös erikoispsykologikoulutuksen kokonaisuutta yhdessä opiskelijoiden kanssa.

Koulutuksen opintorekisterit

Lisensiaatintutkintoa suorittamaan hyväksytyt opiskelijat kirjataan asianomaisen yliopiston opiskelijarekisteriin, johon merki-

tään kaikki opiskelijan opintosuoritukset. Opiskelijalla on oikeus saada opintojen kestäessä rekisteriote suorituksistaan. Psykonet kerää lisäksi tilastointia ja seurantaa varten muita opiskelijoita koskevia suoritustiedostoja.

Koulutuksen kustannukset

Lisensiaatin tutkintoon sisältyvä erikoispsykologikoulutus on opiskelijalle maksutonta. Erillisinä opintoina suoritettavasta erikoispsykologin koulutuksesta voidaan periä maksuja kunkin yliopiston käytännön mukaisesti. Koulutukseen osallistuvilla on oikeus tietyn ehdoin saada opintovapaata ja aikuiskoulutustukea. Koulutusrahaston aikuiskoulutustuen saamis-ehdot muuttuvat 1.8.2010 alkaen. Uusi lainsäädäntö tulee voimaan 1.5.2010. Siitä alkaen vireille tulleet aikuiskoulutustukihakemukset käsitellään uusien ehtojen mukaisesti. Aikuiskoulutustuen määrä nousee lakimuutoksen yhteydessä vastaamaan ansiosidonnaisen työttömyysturvan määrää. Tämä koskee myös tutkinto-opiskelua. Tarkempia tietoja tuesta saa yliopistojen opintotukitoimistoista, työvoimatoimistoista sekä Koulutusrahastosta (www.koulutusrahasto.fi).

Koulutuksen organisaatio

Erikoispsykologikoulutuksen organisoii Psykonet. Ylin johto on Psykonetin johtokunnalla, jonka alaisuudessa toimiva erikoispsykologikoulutuksen johtoryhmä koordinoi koulutuksen järjestämistä. Johtoryhmä koostuu erikoisalaryhmien puheenjohtajista ja eräistä muista asiantuntijoista. Kullakin erikoisalalla on valtakunnallinen erikoisalaryhmä, jonka tehtävänä on suunnitella ja ohjata erikoisalan koulutusta. Erikoisalaryhmien jäsenet edustavat asianomaista erikoisalaa, kutakin psykologian laitosta, opiskelijoita ja ammattikenttää. Tiedot erikoispsykologikoulutuksen johtoryhmän ja erikoisalaryhmien kokoonpanoista löytyvät oppaan lopusta.

Erikoisalaryhmien sihteerit antavat tarkempaa informaatiota kultakin erikoisalalta:

Kehitys- ja kasvatopsykologia, Psykoterapia ja Työ- ja organisaatiopsykologia:

Erikoisalasihteerit Anne Jaskio
puh. (014) 260 2814
s-posti anne.jaskio@jyu.fi

Neuropsykologia ja Terveyspsykologia:

Erikoisalasihteerit Suvi Räisänen
puh. (09) 191 29 531
s-posti suvi.raisanen@helsinki.fi

Kaikille erikoisaloille yhteiset menetelmäopinnot

Tutkimusmenetelmäopintoihin on erikoispsykologikoulutuksessa varattu 15 op. Menetelmäopinnot esitellään erityisesti uusille opiskelijoille tarkoitettussa Metodiseminaarissa (YHT1A). Metodiseminaaria ei järjestetä lukuvuonna 2010–2011.

Psykonetin kotisivulla olevassa kurssikalenterissa informoidaan kurssien tarkemmasta aikataulusta ja paikasta. Kurssikalenterin kautta myös ilmoitetaan kaikille kursseille. Kurssikalenteri löytyy osoitteesta:

<http://www.psykonet.fi/Erikoispsykologikoulutus/kurssikalenteri>

Seuraavassa esitellään kaikille erikoisaloille yhteiset tutkimusmenetelmäkurssit, jotka jakautuvat pakollisiin ja valinnaisiin opintoihin. Valinnaisten kurssien toteuttamisen edellytyksenä on, että kurssille on ilmoittautunut vähintään kuusi opiskelijaa.

1. Pakolliset opinnot

YHT1B Erikoispsykologi asiantuntijana –seminaari (2–3 op)

Tavoite ja sisältö: Antaa valmiuksia sellaisissa kaikille erikoistulle tarpeellisissa ammatillisissa taidoissa, joihin perustutkinto eikä myöskään oman erikoisalan opinnot tai oma ammattikäytäntö työpaikkakoulutuksineen anna riittäviä valmiuksia. Seminaarien teemat vaihtelevat: sl 2010 teemana on kouluttajana toimiminen ja kl 2011 tiedottaminen.

Opetusmuodot: Luennot, ryhmäkeskustelut, toiminnalliset harjoitukset ja ennakkotehtävät

Vastaava opettaja:

sl 2010 Risto Puutio

kl 2011 Silja Pirilä

Aika:

sl 2010: 22.–23.11.2010

kl 2011 19.–20.5.2011

Paikka:

sl 2010 Jyväskylä

kl 2011 Tampere

2. Valinnaiset opinnot

YHT2L Tutkimusprosessin suunnittelu ja toteutus (3 op)

Tavoite ja sisältö: Kurssilla perehdytään tutkimusprosessin eri vaiheisiin. Sisältönä ovat mm. tutkimusluvut, eettiset aspektit, tutkimusryhmien operationalisointi ja rahoituksen hankinta. Tavoitteena on, että opiskelijat sisäistävät tutkimuksen tekemisen kokonaisvaltaisena prosessina sekä hyvin laaditun tutkimussuunnitelman merkityksen tutkimuksen tekemisen olennaisena työvälineenä.

Opetusmuodot: Ennakkotehtävä ja luennot (2 pv).

Vastaava opettaja: Karl-Erik Wahlberg

Aika: kl 2011

Paikka: Helsinki

YHT2B Laadulliset menetelmät (3 op)

Tavoite ja sisältö: Perehdyttää laadullisten (tekstipohjaisten) menetelmien käyttöön psykologian tutkimuksessa. Eri lähestymistavat tekstiaineistoihin, tapaustutkimusasetelmat, tekstiaineistojen muodostaminen ja analyysi, tietokoneavusteiset käsittelymenetelmät, luotettavuuskysymykset ja raportointi.

Opetusmuodot: Verkkokurssi (verkkoluennot, kirjallinen tehtävä ja virtuaaliseminaari).

Vastaava opettaja: avoin

Aika: avoin

YHT2K Tutkimusaineiston tilastollinen analyysi (6 op)

Tavoite ja sisältö: Ensimmäisessä osassa käsitellään psykologisessa tutkimuksessa tarvittavien tilastollisten menetelmien perusasioita ja niiden soveltamista SPSS-ohjelmiston avulla. Sisältönä ovat mm. muuttujien määrittely ja aineiston kerääminen, tiedoston muodostaminen, yksinkertaisimpien analyysien (t-testit, ANOVA, korrelaatiot) suorittaminen, tuloksista tehtävät päätelmät sekä taulukoiden ja kuvien rakentaminen. Opiskelijoiden olisi hyvä ottaa mukaan oma datansa, jos se on jo olemassa. Tavoitteena on, että I-osan jälkeen opiskelijalla on perusvalmiudet tutkimusaineiston muokkaamiseen ja kuvailuun sekä aineistoa koskevien päätelmien tekemiseen.

Toisessa osassa käsitellään tilastollisten monimuuttujamenetelmien soveltamista erilaisten tutkimusaineistojen analysoimisessa. Tähän osaan on myös tärkeää tuoda omat tiedostot ja tutkimusongelmat, joita voidaan harjoitella

kurssilla. Tavoitteena on, että kurs-
sin jälkeen opiskelijalla on valmius
analysoida keskeisimmillä kokeelli-
silla, kvasikokeellisilla ja korrelatii-
visilla asetelmilla kerätyt tutkimus-
aineistot sekä raportoida analyysin
tulokset. Opiskelijan on mahdol-
lista osallistua vain kurssin jälkim-
mäiseen osaan, jos SPSS-ohjelmisto
ja tilastollisen analyysin perusme-
netelmät ovat hallussa.

Opetusmuodot: Luennot ja SPSS-
harjoitukset (2 x 2 pv) kurssitehtä-
vineen.

Vastaavat opettajat: avoin

Aika: avoin

Paikka: avoin

YHT2E Tieteellisen kirjoittamisen kurssi (3 op)

Tavoite ja sisältö: Kurssi on määräl-
lisen tutkimuksen raportoinnin pe-
ruskurssi, jonka tarkoituksena on
välittää yleiset tieteellistä kirjoitta-
mista koskevat säännöt ja periaat-
teet sekä antaa valmiuksia kirjoitta-
misprosessin käynnistämiseen.
Kurssi soveltuu erityisesti niille, jot-
ka tarvitsevat apua liseniaatintut-
kimuksen strukturointiin.

Opetusmuodot: Ennakkotehtävä ja
luennot.

Kirjallisuus:

**Publication Manual of the American
Psychological Association** (2010)
(6th ed).

Washington DC: American
Psychological Association.

Hirsjärvi, S. & al. (2009). Tutki ja
kirjoita. Helsinki: Tammi.

Vastaava opettaja: avoin

Aika: avoin

Paikka: avoin

YHT2F Yleinen tieteenteoria I (3 op)

Tavoite ja sisältö: Tieteenteorian
keskeiset alueet, tieteenteorian ja
psykologian rajapinta, kliiniseen
psykologiaan ja psykoterapiaan liit-
tyvät metakysymykset sekä psyko-
logian ja kognitiotieteen filosofiset
kysymykset.

Opetusmuodot: Luennot 16 h (2 pv)
ja kirjallinen kuulustelu.

Vastaava opettaja: Antti Revonsuo

Aika: sl 2010

Paikka: Turku

YHT2G Yleinen tieteenteoria II (3 op)

Tavoite ja sisältö: Syventää ja poh-
tia oman tutkimuksen näkökulmas-
ta tieteenteoria I -jaksolla käsitelty-
jä teemoja.

Opetusmuodot: Seminaari 2 pv ja
essee.

Vastaava opettaja: Antti Revonsuo
Aika: sovitaan I-kurssin yhteydessä
Paikka: Turku

YHT2I Laadullisen tutkimuksen raportointi (3 op)

Tavoite ja sisältö: Kurssi on perus-
kurssi, jonka tarkoituksena on välit-
tää yleiset tieteellistä kirjoittamista
koskevat säännöt ja periaatteet eri-
tyisesti laadullisen tutkimuksen ra-
portoinnin näkökulmasta. Kurssi
antaa valmiuksia kirjoittamispro-
sessin käynnistämiseen ja sillä kä-
sitellään mm. laadullisen tutkimuk-
sen vaihtoehtoisia struktuureja.

Opetusmuodot: Ennakkotehtävä ja
luennot

Vastaava opettaja: avoin

Aika: avoin

Paikka: avoin

YHT2J Interventiotutkimus (5 op)

Tavoite ja sisältö: Kurssi antaa val-
miudet psykologisen yksilö-, ryh-
mä-, yhteisö- ja organisaatiotason
interventiotutkimuksen suunnit-
teluun, toteuttamiseen ja arvioin-
tiin. Kurssi tukee interventiotutki-
mista erikoistumistyönään tekevi-
en oman tutkimuksen etenemistä
tarjoamalla ryhmäohjausta ja mah-
dollisuuden oman työn esittelyyn
ja käsittelyyn kurssin aikana. Kurs-
si tutustuttaa interventiotutkimuk-

seen soveltuviin tilastollisiin mene-
telmiin.

Opetusmuodot: Kurssi toteutetaan
kahdessa osassa. Osassa I perehdy-
tään interventiotutkimuksen suun-
nitteluun ja tutkimusasetelmiin ja
osassa II tilastollisiin menetelmiin
aineiston käsittelyssä sekä inter-
ventiotutkimuksen raportointiin.

Vastaava opettaja: Juhani Julkunen
Ajankohta: I-osa 13.–14.9.2010,
II-osa 17.–18.1.2011

Paikka: Helsinki

Kirjallisuus:

Kazdin, A. E. (1992).

Methodological issues and
strategies in clinical research.

Washington: American
Psychological Association
(soveltuvin osin).

Schalock, R. L. (2001). Outcome-
based evaluation. New York: Kluwer
Academic /Plenum Publishers
(soveltuvin osin).

Heikkilä, T. (1998). Tilastollinen
tutkimus. Helsinki: Edita.

Nummenmaa, L. (2004).
Käyttäytymistieteiden tilastolliset
menetelmät. Helsinki: Tammi.

Kehitys- ja kasvatopsykologian erikoispsykologin koulutus

Erikoisalat järjestävät lisäksi omia tutkimusmenetelmäkursseja, jotka ovat avoimia myös muiden erikoisalojen opiskelijoille sopimusten mukaan. Myös psykologian tutkijakoulun kurssit ovat opiskelijoiden käytävissä tietyin rajoituksin. Lisätietoja Psykonetin kurssikalenterissa osoitteessa

[http://www.psykonet.fi/
Erikoispsykologikoulutus/
kurssikalenteri](http://www.psykonet.fi/Erikoispsykologikoulutus/kurssikalenteri)

Koulutus antaa erikoispsykologin pätevyyden, joka kattaa myös perheneuvolapätevyyden. Koulutus soveltuu erittäin hyvin kouluissa, muissa oppilaitoksissa, kehitysvam-mahuollossa, lastenpsykiatriassa sekä kehitys- ja kasvatopsykologian opetustehtävissä toimiville. Kehitys- ja kasvatopsykologian erikoispsykologikoulutuksen opinnot koostuvat erikoisalan amma-

tillisista ja teoreettisista opinnoista, työkokemuksesta ja työnohjauksesta (65 op), erikoisalaan liittyvistä tutkimusmenetelmäopinnoista (15 op) sekä lisensiaattitutkimuksesta (40 op). Osa opintokokonaisuuksista toteutetaan yhdessä neuropsykologian ja/tai terveystieteiden erikoistutkimuskoulutusten kanssa.

1. Koulutuksen suoritustavat

Opintokokonaisuuksista järjestetään vuosittain viidestä kuuteen kurssia, joihin liittyy kirjallisuuden perehtymistä sekä oman ammattikäytännön pohjalta tehtäviä etätehtäviä. Opiskelija voi suorittaa osan kursseista myös kirjallisina töinä (essee, katsaukset) tai tenttimällä aiheeseen liittyvää kirjallisuutta. Ammatillisia ja teoreettisia

tietoja voi syventää myös projektiluontoisena henkilökohtaista ammattisuuntautumista ja siihen liittyvää tutkimusta palvelevana hankkeena. Opiskelija laatii henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) opintojen alussa. Osan opinnoista voi korvata muualla suoritetuilla opinnoilla.

KEH1 ERIKOISTUMISOPINNOT (65 op)

- KEH1A Kehityspsykologia (vähintään 5 op)
- KEH1A01 Näkökulmia elämänkaaren eri vaiheisiin (5 op)
 - KEH1A03 Vanhusten terveys ja sen edistäminen (5 op)
 - KEH1A04 Kehitys, kasvu ja palvelut monikulttuurisessa ympäristössä (5 op)
- KEH1B Oppiminen, kasvatus ja koulutus (vähintään 5 op)
- KEH1B01 Oppimisvaikeudet 1 – Diagnostiikka (5 op)
 - KEH1B02 Motivaatio, emootiot, sosiaalinen toiminta ja oppiminen (5 op)
- KEH1C Perhe ja lapsen kasvuympäristöt (vähintään 5 op)
- KEH1C01 Perhe lapsen kasvuympäristönä (5 op)
- KEH1D Kehityksen arviointi ja diagnostiikka (vähintään 5 op)
- KEH1D01 Varhaisdiagnostiikka ja kuntoutus (5 op)
 - KEH1D02 (NEU1D02) Lasten neuropsykiatria (3 op)
- KEH1F Interventiot ja kuntoutus (vähintään 5 op)
- KEH1F01 Oppimisvaikeudet 2 – Kuntoutus (5 op)
- KEH1G Lausunnot ja konsultaatio (vähintään 5 op)
- KEH1G02 Lausunnot ja konsultaatio (5 op)
- KEH1H Organisaatio ja lainsäädäntö (vähintään 2 op)
- KEH1E Erikoistumistentti (3 op)
- KEH1V Vapaavalintaiset opinnot (4-20 op)
- KEH1T Työnohjausta sisältävä työkokemus (10 op)

KEH2 TUTKIMUSMENETELMÄOPINNOT (15 op)

- KEH2B Tutkimusseminaari (2 op)

KEH3 LISENSIAATINTUTKIMUS (40 op)**KEH1 ERIKOISTUMISOPINNOT (65 op)****KEH1A Kehityspsykologia (5-15 op)**

Tarkoituksena on päivittää kehityspsykologiaa ja sen teorianmuodostusta koskevaa tietämystä koko ihmisen elämänkaaren osalta liittyen sekä normaaliin kehitykseen että kehityksen häiriöihin. Tähän kohtaan liittyen järjestetään myös erityiskursseja, joissa keskitytään tiettyihin ihmisen kehityksen kannalta keskeisiin teemoihin tai kehitysvaiheisiin.

Vastaava opettaja: Hannele Räihä
Valinnainen kirjallisuus:

Arnett, J. (2004). *Emerging adulthood. The winding road from late teens through the twenties.* New York: Oxford University Press.

Slater, A. & Muir, D. (toim.) (1999). *Developmental psychology* (luvut 1–33). Malden, MA: Blackwell.

Wenar C. & Kerig, P. (2000). *Developmental psychopathology from infancy through adolescence.* New York: McGraw Hill tai

Pennington, B.F. (2002). *The development of psychopathology. Nature and nurture.* New York: The Guilford Press.

KEH1A01 Näkökulmia elämänkaaren eri vaiheisiin (5 op)

Tavoite ja sisältö: Perehdyttää ihmisen elämänkaarta koskevaan ajanmukaiseen tietoon ja teorianmuodostukseen sekä kuvata elämänkaaren eri vaiheissa tapahtuvia muutoksia ja niiden taustalla olevia tekijöitä.

Suoritustapa: Luennot, kirjallisuus ja ennakkotehtävä.

Vastaava opettaja: Hannele Räihä
Kirjallisuutta:

Nurmi, J-E., Ahonen, T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Pulkkinen, L. & Ruoppila, I. (2006). *Ihmisen psykologinen kehitys.* Porvoo: WSOY.

KEH1A03 Vanhusten terveys ja sen edistäminen (5 op)

Tavoite ja sisältö: Tavoitteena on tutustua vanhuuden terveyteen, sen edistämiseen ja ylläpitämiseen. Opintokokonaisuudessa tutustutaan vanhuuteen elämänvaihe-

na, vanhuuden fysiologisiin erityispiirteisiin, elämänlaatuun, palvelujärjestelmien merkitykseen hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja vanhus-ten kognitiivisiin ja mielenterveydellisiin erityiskysymyksiin. Kurs- si toteutetaan yhdessä terveys- psykologian erikoisalan kanssa.

Suoritustapa: Kaksi seminaaria, en- nakkotehtävät, jälkitehtävät ja tent- ti

Vastaava opettaja: Hannele Räihä, Juhani Julkunen (terveyspsykolo- gia)

Kirjallisuutta:

Nordhus, I.H., VandenBos, G.R., Berg, S. & Fromholt, P. (eds) (1988). *Clinical geropsychology*.

Washington: American Psychological Association.

Erkinjuntti, T., Rinne, J., Alhainen, K. & Soinen, H. (toim.) (2006). *Muistihäiriöt ja dementia*. Kustannus Oy Duodecim.

Raitanen, T., Hänninen, T., Pajunen, H. & Suutama, T. (toim.) (2004). *Geropsykologia: vanhenemisen ja vanhuuden psy- kologia*. Porvoo: WSOY.

KEH1A04 Kehitys, kasvu ja palvelut monikulttuurisessa ympäristössä (5 op)

Tavoite ja sisältö: Perekhyttää moni- kulttuurisessa ympäristössä elävän lapsen ja perheen kehityshaastei- siin, kehityksen arviointiin, tukitoi- miin ja palveluihin.

Suoritustapa: Luennot ja niihin liit- tyvät kirjalliset tehtävät

Vastaava opettaja: Hannele Räihä
Kirjallisuus:

Dana, R.H. (2005). *Multicultural assessment: Principles, applications and examples*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Maahanmuuttajalasten ja -nuorten psykologinen arviointi koulumaailmassa (1999). Espoon, Helsingin ja Vantaan BACU- koulupsykologien työryhmä. Vantaan kaupunki.

Talib, M-T. (2002).

Monikulttuurinen koulu. Haaste ja mahdollisuus. Kirjapaja.

Hautaniemi, P. (2004). *Pojat! Somalipoikien kiistanalainen nuoruus Suomessa*.

Nuorisotutkimusseura, julkaisu 41/2004.

KEH1B Oppiminen, kasvatus ja koulutus (5-10 op)

Perekhyttää oppimisen, oppimis- ympäristöjen ja oppimisvaikeuksien psykologiaan kognitiivisten taitojen ja motivaation kehittymisen sekä vuorovaikutuksen näkökulmista.

Vastaava opettaja: Tuija Aro
Valinnainen kirjallisuus:

Fletcher, J. M., Lyon, G. R., Fuchs, L. S. & Barnes, M. A. (2007). *Learning Disabilities. From identification to intervention*. New York: The Guilford Press.

Pressley, M. & McCormick, C. (1995). *Advanced educational psychology*. New York: Harper Collins.

KEH1B01 Oppimisvaikeudet 1 – Diagnostiikka (5 op)

Tavoite ja sisältö: Päivittää oppimis- vaikeuksien diagnostiikkaa koske- vaa tietämystä. Kurssi järjestetään yhdessä neuropsykologian erikois- alan kanssa.

Suoritustapa: Luennot ja niihin liittyvät kirjalliset tehtävät.

Vastaava opettaja: Tuija Aro
Kirjallisuutta:

Aro, T., Siiskonen, T. Ahonen, T. (toim.) (2007). *Ymmärsinkö oikein? Kielelliset vaikeudet nuoruusiässä*. Jyväskylä: PS- Kustannus Oy

Lyytinen, H., Ahonen, T., Korhonen, T., Korkman, M. & Riita, T. (toim.) (2002).

Oppimisvaikeudet. Neuropsy- kologinen näkökulma (2. p.). Hel- sinki: WSOY.

Paananen, M., Aro, T. Kultti- Lavikainen, N. & Ahonen, T. (2005). *KUMMI 4. Arviointi, opetus ja kuntoutusmateriaaleja. Oppimisvaikeuksien arviointi: Psykologin, vanhempien ja opet- tajan yhteistyönä*. Jyväskylä: Niilo Mäki Instituutti.

KEH1B02 Motivaatio, emootiot, sosiaalinen toiminta ja oppiminen (5 op)

Tavoite ja sisältö: Tarkastellaan oppimista ja oppimisen tukemista motivaation ja emootioiden näkö- kulmasta.

Suoritustapa: Luennot ja kirjalli- suus

Vastaava opettaja: Hannele Räihä
Kirjallisuutta:

Salmela-Aro, K. & Nurmi, J. -E. (toim.) (2002). *Mikä meitä liikuttaa: modernin motivaatiopsykologian perusteet*. Jyväskylä: PS-kustannus. Muu kirjallisuus ilmoitetaan kurssin yhteydessä.

KEH1C Perhe ja lapsen kasvuympäristöt (5 op)

Päivittää lasten kasvuympäristöihin liittyviä tietoja ja perehdyttää perheen vuorovaikutuksen dynamiikkaan ja perhekeskeisiin työmenetelmiin.

Vastaava opettaja: Hannele Räihä
Valinnainen kirjallisuus:

Bornstein, M. H. (toim.) (2002). *Handbook of parenting* (2nd ed.). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

Dallos, R. (2009). *Systemic therapy and attachment narratives: applications in a range of clinical practice contexts*. Routledge.

Kerig, P. K., & Lindahl, K. M. (toim.) (2000). *Family Observational Coding Systems: Resources for Systemic Research*. Psychology Press.

Rönkä, A. & Kinnunen, U. (toim.) (2002). *Perhe ja vanhemmuus: suomalainen perhe-elämä ja sen tukeminen*. Jyväskylä: PS-Kustannus Oy.

KEH1C01 Perhe lapsen kasvuympäristönä (5 op)

Tavoite ja sisältö: Päivittää lasten kasvuympäristöihin (perhe, päivähoito, koulu) liittyviä tietoja, perehdyttää perheen kehitysvaiheisiin ja vanhemman ja lapsen välisen vuorovaikutuksen dynamiikkaan

sekä ohjaa käyttämään perhe- ja verkostotutkimusmenetelmiä
Suoritustapa: Virtuaalikurssi
Vastaava opettaja: Hannele Räihä
Kirjallisuutta: Ilmoitetaan kurssin yhteydessä.

KEH1D Kehityksen arviointi ja diagnostiikka (5 op)

Päivittää kehitysdiagnostiikkaan liittyviä teoreettisia ja sisällöllisiä tietoja ja perehdyttää uusiin kehityksellisten häiriöiden, oppimisvaikeuksien ja kehitysvammaisuuden diagnostisiin menetelmiin.
Vastaava opettaja: Hannele Räihä
Valinnainen kirjallisuus:

Cole, K., Dale, D. & Thal, D. (1996). *Assessment of communication and language*. Volume 6. *Communication and language intervention series*. Baltimore: Paul H. Brookes.

Shaffer, D., Lucas, C. P., Richters, J. E. & Richters, J. (toim.) (1999). *Diagnostic assessment in child and adolescent psychopathology*. New York: The Guilford Press.

Burack, J. A., Hodapp, R. M. & Zigler, E. F. (1998). *Handbook of Mental Retardation and Development*. Cambridge University Press.

KEH1D01 Varhaisdiagnostiikka ja kuntoutus (5 op)

Tavoite ja sisältö: Päivittää varhaisdiagnostiikan uusia menetelmiä koskevaa tietoutta ja diagnostisen tiedon soveltamista kuntoutuksen suunnitteluun

Suoritustapa: Luennot ja kirjallisuus

Vastaava opettaja: Hannele Räihä
Kirjallisuutta:

Niemelä, P., Siltala, P. & Tamminen, T. (toim.) (2003).

Äidin ja vauvan varhainen vuorovaikutus. Juva: WSOY.

Siiskonen, T., Aro T., Ahonen, T. & Ketonen, R. (toim.) (2003).

Joko se puhuu? Kielenkehityksen vaikeudet varhaislapsuudessa. Jyväskylä: PS-Kustannus.

Zeanah, C. H. Jr. (toim.) (2005). *Handbook of infant mental health* (3rd ed.). New York: The Guilford Press.

KEH1D02 Lasten neuropsykiatria (3 op)

Tavoite ja sisältö: Perehtyminen lasten psykiatristen häiriöiden biologiseen perustaan, neurologisten häiriöiden psykiatriisiin ilmentymiin sekä kognitiivisen neuropsykiatrian lähestymistapoihin.

Suoritustapa: Joka neljäs vuosi järjestetään teoriaseminaari yhteis-

työssä neuropsykologian erikoisalan kanssa.

Vastaava opettaja: Tuija Aro, Silja Pirilä (neuropsykologia)

Kirjallisuutta:

Kirjallisuus ilmoitetaan kurssin yhteydessä.

KEH1F Interventiot ja kuntoutus (5 op)

Päivitetään tietämystä kasvatuksellisista ja psykoterapeuttisista interventioista ja kuntoutuksesta.

Suoritustapa: Luennot, kirjallisuus ja seminaarityöskentely sekä ennakotehtävä.

Vastaava opettaja: Tuija Aro
Valinnainen kirjallisuus:

Ammerman, R. T., Hersen, M. & Hersin, M. (toim.) (1997).

Handbook of prevention and treatment with children and adolescents: Intervention in the real world context. New York: John Wiley.

tai

Hughes, J. N., La Greca, A. M. & Conoley, J. C. (2001). *Handbook of psychological services for children and adolescents*. New York: Oxford University Press.

Rathvon, N. (1999). *Effective school interventions. Strategies for enhancing academic achievement and social competence*. New York: The Guilford Press.

KEH1F01 Oppimisvaikeudet 2 – Kuntoutus (5 op)

Tavoite ja sisältö: Esitellään oppimisvaikeuksien kuntoutuksen erilaisia lähestymistapoja. Kurssi järjestetään yhdessä neuropsykologian erikoisalan kanssa.

Suoritustapa: Luennot ja kirjallisuuteen perustuva jälkitehtävä.

Vastaava opettaja: Tuija Aro

Kirjallisuutta:

Ahonen, T. & Aro, T. (1999).

Oppimisvaikeudet. Kuntoutus ja opetus yksilöllisen kehityksen tukena. Juva: Atena Kustannus.

Fletcher, J. M., Lyon, G. R., Fuchs, L. S. & Barnes, M. A.

(2007). Learning Disabilities. From identification to intervention. New York: The Guilford Press.

KEH1G Lausunnot ja konsultaatio (5 op)

Perehdyttää konsultaatioon ja työnohjaukseen ammatillisena psykologisena interventiona erilaisissa kasvatus- ja hoitoympäristöissä.

Suoritustapa: Luennot ja kirjallisuus

Vastaava opettaja: Tuija Aro

Valinnainen kirjallisuus:

Brown, D., Pryzwansky, W.B. & Schulte, A.C. (2001). Psychological consultation: Introduction to theory and practice. New York: Allyn & Bacon.

KEH1G02 Lausunnot ja konsultaatio (5 op)

Tavoite ja sisältö: Perehtyminen konsultaatioon psykologisena interventiona ja työotteena sekä konsultin roolin jäsentäminen. Kehittää omaa suullista ja kirjallista konsultaatio- ja kirjallista dokumentointi- ja lausunnotikäytäntöä.

Suoritustapa: Luennot, seminaarityöskentely ja etukäteistehtävä.

Vastaava opettaja: Tuija Aro

Kirjallisuutta:

Heiskari, P. & Salminen, O.E. (2007) Lausunnotioppas psykologeille. Psykologien Kustannus.

Marks, E. S. (1995). Entry strategies for school consultation. New York: The Guilford Press.

KEH1H Organisaatio ja lainsäädäntö (2 op)

Tavoite ja sisältö: Päivittää tiedot keskeisistä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä lapsia ja nuoria koskevista laeista ja asetuksista.

Suoritustapa: Psykologian perustutkinto-opintoihin liittyvä virtuaaliskurssi ”Mitä nuoren psykologin tulee tietää” sekä kirjallinen tehtävä oman toimialueen lainsäädäntöön liittyen.

Ajankohta: oman opintosuunnitelman mukaan.

Vastaava opettaja: Hannele Räihä

Valinnainen kirjallisuus:

Psykologien ammatillinen tietopaketti. Psykologi, Ammattiextra. (2006).

KEH1E Erikoistumistentti (3 op)

Erikoistumistentti on laajuudeltaan vähintään 3 opintopistettä ja sen suorittamisesta sovitaan erikoisalan professorin kanssa.

Vastaavat opettajat: Hannele Räihä ja Tuija Aro

Valinnainen kirjallisuus:

Bornstein, M. H. (toim.) (2002).

Handbook of parenting (2nd ed.). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

Damon, W. (toim.) (1998).

Handbook of child psychology. Vol. 1–4 (5th ed.). New York: Wiley.

KEH1V Vapaavalintaiset opinnot (4–20 op)

Vapaavalintaisiksi opinnoiksi voidaan valita muiden erikoistumisalojen soveltuvia opintojaksoja sekä Äkillisten traumaattisten kriisien koulutusohjelma.

KEH1T Työnohjausta sisältävä työkokemus (10 op)

Tutkintoon kuuluu kokemusta oman alan työstä, jonka tulee olla yksilöllisesti tai ryhmässä ohjattua. Työnohjauksen kokonaislaajuus on 120 h ryhmäohjausta tai 90 h yksilötyönohjausta. Työnohjaukseen osallistumisen tulisi olla yhtäjaksoista vähintään vuoden. Ohjauksesta osa on voitu saada ennen erikoispsykologiopintoja. Kehitys- ja kasvatuspsykologian erikoisalalla työnohjaus toteutetaan pääsääntöisesti ryhmäohjauksena.

KEH2 TUTKIMUSMENETELMÄ- OPINNOT (15 op)

Menetelmäopinnot koostuvat kaikille erikoisaloille yhteisistä kursseista (YHT1A-YHT2J), joita järjestetään eri yliopistoissa vuosittain (ks. Kaikille erikoisaloille yhteiset menetelmäopinnot, s. 8-10). Interventiotutkimus-kurssin suorittamista suositellaan. Erikoisalan omana menetelmäkurssina järjestetään:

KEH2B Tutkimusseminaari (2 op)

Tavoite ja sisältö: Oman tutkimustyön etenemisen esittely ja tutustuminen muiden opiskelijoiden tutkimustöihin. Opiskelijan tulee osallistua seminaariin vähintään 2 kertaa opintojen aikana.

Suoritustapa: Seminaari

Vastaava opettaja: erikoisalan opettajat

KEH3 LISENSIAATINTUTKIMUS (40 op)

Lisensiaatin tutkimus on artikkelimuotoon kirjoitettu kehitys- ja kasvatopsykologian alan tutkielma, joka voi olla myös jo julkaistun tai julkaistavaksi aiottu käsikirjoitus. Opiskelija osallistuu vuosittain ohjaustilaisuuksiin, joissa hänen työtään käsitellään yksilöllisesti tai pienryhmissä. Opiskelijoille järjestetään lisäksi vuosittain tutkimusseminaaripäivä.

Lisensiaatintutkimuksesta on kerrottu tarkemmin oppaan alkuosassa Lisensiaatintutkimus 40 op -kappaleessa (s. 4).

Professori Hannele Riih
Turun yliopisto
puh. (02) 333 8541
s-posti hannele.raiha@utu.fi

Erikoisalasihiteeri Anne Jaskio
Jyväskylän yliopisto
puh. (014) 260 2814
s-posti anne.jaskio@jyu.fi

Lehtori Tuija Aro
Jyväskylän yliopisto
puh. (014) 260 2819
s-posti tuija.aro@nmi.fi

Neuropsykologian erikoispsykologin koulutus koostuu seuraavista opintokokonaisuuksista ja opintojaksoista:

NEU1 ERIKOISTUMISOPINNOT (65 op)

NEU1A Kliininen neuropsykologia (37 op)

- NEU1A01 Teoreettinen alkutentti (6 op)
- NEU1A02 Tapausselostus (2 op)
- NEU1A03-10 Neuropsykologisen diagnostiikan (vähintään 18 op) ja kuntoutuksen (vähintään 11 op) teoria- ja teemaseminaarit

NEU1B Neurotiede (6 op)

- NEU1B01 Neurotiede I (3 op)
- NEU1B02 Neurotiede II (3 op)

NEU1C Neurologia (6 op)

- NEU1C01 Aikuisneurologia (3 op)
- NEU1C02 Lastenneurologia (3 op)

NEU1D Neuropsykiatria (6 op)

- NEU1D01 Aikuisneuropsykiatria (3 op)
- NEU1D02 Lastenneuropsykiatria (3 op)

NEU1T Työnohjausta sisältävä työkokemus (10 op)

- NEU1T01 Työkokemus
- NEU1T02 Työnohjaus

NEU2 TUTKIMUSMENETELMÄOPINNOT (15 op)

- NEU2A Neuropsykologian kongressi (2 op)
- NEU2B Licensiaatintyön kirjoittamista tukeva workshop (2 op)

NEU3 LISENSIAATINTUTKIMUS (40 op)

Koulutus alkaa opintoihin orientoivalla aloitusseminaarilla, jonka yhteydessä suoritetaan *kliinisen neuropsykologian opintokokonaisuuteen* kuuluva teoreettinen alkutentti. Loput kliinisen neuropsykologian opintokokonaisuudesta suoritetaan neljän vuoden aikana pääsääntöisesti osallistumalla vain alan opiskelijoille tarkoitettuihin lapsi- ja aikuisneuropsykologisen diagnostiikan ja kuntoutuksen teoria- ja teemaseminaareihin, joita järjestetään keskimäärin 3 lukukaudessa eri paikkakunnilla ja joiden yhteydessä suoritetaan oheiskirjallisuutta. Opintokokonaisuuteen sisältyy lisäksi koulutuksen aikana tehtävä kirjallinen tapausselostus, joka myös esitetään teemaseminaarien yhteydessä. *Neurotieteen* (6 op), *Neurologian* (6 op) ja *Psykiatrian* (6 op) *opintokokonaisuudet* tarjotaan joka neljäs vuosi. Niihin sisältyy 1-2 teoriapäivää sekä oheismateriaalin suorittaminen.

Neuropsykologian erikoispsykologikoulutuksen neljän vuoden opintojen aikataulu on koottu lopussa esitettyyn taulukkoon. Opintojaksojen yhteydessä esitettyä kirjallisuutta suoritetaan soveltavasti ja tenttien lisäksi suoritustapana voi olla esimerkiksi esseemuotoinen oheistehtävä. Opinnot on mahdollista jossain määrin painottaa aikuisneuropsykologiaan tai lastenneuropsykologiaan, kuitenkin siten, että saavutetaan riittävä näkökulma koko elämänkaareen, lapsuudesta vanhuuteen. Lapsineuropsykologiaan suuntautuvilta edellytetään vähintään 10 op aikuisia koskevia opintoja ja aikuisneuropsykologiaan suuntautuvilta 10 op lapsia koskevia opintoja. Opintojen alussa opiskelija laatii henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS). Osan opinnoista voi korvata muualla suoritetuilla opinnoilla.

NEU1 ERIKOISTUMISOPINNOT (65 op)

NEU1A Kliininen neuropsykologia (vähintään 37 op)

Tavoite ja sisältö: Perehtyminen kliinisen neuropsykologian keskeisiin teorioihin ja empiirisesti validoituihin käsitteisiin sekä tapaus- tutkimuksen lähestymistapoihin ja strategioihin.

Suoritustapa: Teoreettisen alkutentin jälkeen kliinisen neuropsykologian opintokokonaisuuden pääasiallinen suoritustapa on neuropsykologisen diagnostiikan ja kuntoutuksen teoria- ja teemaseminaarit ja niihin liittyvä oheiskirjallisuus. Opinnot koostuvat kaikille pakollisista opinnoista (NEU1A01-02, NEU1A08a-b), aikuisneuropsykologiaan suuntautuville pakollisista (NEU1A05a, NEU1A09) ja lastenneuropsykologiaan suuntautuville pakollisista (NEU1A05b, NEU1A10a, NEU10b/2op) opinnoista sekä valinnaisista opinnoista. Oppaassa ilmoitettujen opintojaksojen lisäksi voidaan järjestää neuropsy-

kologian ajankohtaisia kysymyksiä käsitteleviä seminaareja. Koulutettavan on myös osoitettava kliininen perehtyneisyys sekä diagnostiikan että kuntoutuksen osa-alueisiin.

Ajankohta: Alkutentin jälkeen teoria- ja teemaseminaariopetusta koko neljän vuoden opiskelun ajan. Tapausselostus sekä kliinisen perehtyneisyyden osoittaminen erikseen sovitusti.

NEU1A01 Teoreettinen alkutentti ja aloitusseminaari (6 op)

Tavoite ja sisältö: Perehtyä kliinisen neuropsykologian keskeisiin teorioihin ja empiirisesti validoituihin käsitteisiin.

Suoritustapa: Kirjatentti.

Ajankohta: syksy 2011

Vastuuopettaja: Marit Korkman

Pakollinen kirjallisuus:

Kolb, B. & Wishaw, I.Q.

(2008). Fundamentals of Human Neuropsychology. (6th ed.) United Kingdom: Worth Publishers.

NEU1A02 Tapausselostus (2 op)

Tavoite ja sisältö: Oppia jäsentämään kliinistä neuropsykologista tietoa potilastapauksen selvittämiseksi ja kehittää ilmaisu- ja esiinty-

mistaitoa.

Suoritustapa: Oman työn ja perehtyneisyyden kannalta relevantin neuropsykologiseen diagnostiikkaan tai kuntoutukseen liittyvän tapausselostuksen laatiminen kirjalliseen muotoon ja tapausselostuksen esittäminen teemaseminaarin yhteydessä.

Ajankohta: neljän vuoden opintojen kuluessa erikseen sovitusti.

Vastuuopettajat: Silja Pirilä (lastenneuropsykologia) ja Erja Poutiainen (aikuisneuropsykologia)

Kirjallisuus: Itsenäisesti valittava ja hankittava tapaukseen soveltuva kirjallisuus.

NEU1A03–10 Kliinisen neuropsykologian ja kuntoutuksen teoria- ja teemaseminaarit

Tavoite ja sisältö: Tavoitteena on neuropsykologisten tietosisältöjen ja strategioiden integroituminen omaan työskentelyyn. Seminaarit edellyttävät koulutettavien aktiivista osallistumista omilla alustuksilla ja tapausselostuksilla.

Suoritustapa: Osallistuminen lukukausittain järjestettäviin lapsi- ja aikuisneuropsykologisen diagnostiikan ja kuntoutuksen teoria- ja teemaseminaareihin, joihin liittyy relevantin oheismateriaalin suorit-

taminen. Opiskelija suorittaa koulutuksen aikana vähintään 18 op:n opinnot neuropsykologisesta diagnostiikasta ja 11 op:n opinnot neuropsykologisesta kuntoutuksesta.

Ajankohta: neljän vuoden opintokokonaisuuden ajan lukukausittain seuraavasti:

NEU1A03 Neuropsykologinen kuntoutus (8 op)

NEU1A03a

Neuropsykologisen kuntoutuksen teoriaseminaari (3 op)

Tavoite ja sisältö: Perehdyttää neuropsykologisen kuntoutuksen taustateorioihin, lähestymistapoihin ja strategioihin.

Suoritustapa: Osallistuminen teoriaseminaariin ja siihen liittyvän oheiskirjallisuuden suorittaminen.

Ajankohta: syksy 2011

Vastuuopettaja: Erja Poutiainen

NEU1A03b Kuntoutukseen

liittyvä lainsäädäntö ja kuntoutusjärjestelmät -teemaseminaari (2 op)

Ajankohta: kevät 2013

Vastuuopettaja:

NEU1A03c Terapeuttisen vuorovaikutuksen perusteet neuropsykologisessa kuntoutuksessa (3 op)

Tavoite ja sisältö: Perehdyttää neuropsykologisessa kuntoutuksessa käytettäviin terapeuttisiin vuorovaikutustaitoihin.

Suoritustapa: Osallistuminen teemaseminaariin ja siihen liittyvän oheiskirjallisuuden suorittaminen.

Ajankohta: kevät 2013

Vastuuopettajat:

NEU1A04 Kliininen neuropsykologinen arviointi ja neuropsykologiset erityis-kysymykset (4 op)

NEU1A04a Kliininen neuropsykologinen arviointi (2 op)

Ajankohta: syksy 2011

Vastuuopettajat: Erja Poutiainen ja Silja Pirilä

NEU1A04b Mielenterveys, mieliala ja kognitiivinen toiminta (2 op)

Ajankohta: kevät 2011

Vastuuopettaja: Erja Poutiainen

NEU1A04x Valinnainen kurssi

NEU1A05 Neuropsykologiset oirekuvat neurologisissa sairauksissa (4 op)

NEU1A05a Neuropsykologiset oirekuvat aikuisneurologisissa sairauksissa (2 op)

Ajankohta: kevät 2014

Vastuuopettaja:

NEU1A05b Neuropsykologiset oirekuvat lastenneurologisissa sairauksissa (2 op)

Ajankohta: kevät 2014

Vastuuopettaja:

NEU1A06 Oppimisvaikeudet (4–10 op)

Järjestetään yhdessä kehitys- ja kasvatuspsykologian erikoisalan kanssa.

NEU1A06a Oppimisvaikeuksien diagnostiikka (2–5 op)

Ajankohta: syksy 2011

Vastuuopettaja: Silja Pirilä

NEU1A06b

Oppimisvaikeuksien kuntoutus (2–5 op)

Ajankohta: kevät 2012

Vastuuopettaja: Silja Pirilä

NEU1A07 Ikääntyminen, aivojen rappeumasairaudet ja niiden neuropsykologinen erotusdiagnoosi (2-4 op)

Ajankohta: syksy 2010

Vastuuopettaja: Erja Poutiainen

NEU1A08 Tarkkaavaisuus, muisti ja toiminnan ohjaus (11 op)

NEU1A08a Muisti, muistihäiriöt ja niiden kuntoutus (4 op)

Ajankohta: kevät 2012

Vastuuopettaja:

NEU1A08b Tarkkaavaisuus ja toiminnan ohjaus ja niiden häiriintyminen (3 op)

Ajankohta: kevät 2012

Vastuuopettaja:

NEU1A08c Tarkkaavaisuuden ja toiminnan ohjauksen häiriöiden kuntoutus: aikuisneuropsykologia (2 op)

Ajankohta: syksy 2012

Vastuuopettaja:

NEU1A08d Tarkkaavaisuuden ja toiminnan ohjauksen häiriöiden kuntoutus: lastenneuropsykologia (2 op)

Ajankohta: kevät 2012

Vastuuopettaja:

NEU1A09 Neuropsykologiset erityisvaikeudet / aikuisneuropsykologia (5 op)

NEU1A09a Aikuisten kielelliset häiriöt, apraksia sekä lukemisen, kirjoittamisen ja laskemisen häiriöt: diagnostiikka ja kuntoutus (2 op)

Ajankohta: kevät 2013

Vastuuopettaja:

NEU1A09b Aikuisten visuognostiset ja -spatiaaliset häiriöt sekä neglect: diagnostiikka ja kuntoutus (3 op)

Ajankohta: syksy 2012

Vastuuopettaja:

NEU1A10 Neuropsykologiset erityisvaikeudet / lastenneuropsykologia (5–6 op)

NEU1A10a Lasten kielelliset häiriöt: diagnostiikka ja kuntoutus (3 op)

Ajankohta: kevät 2013

Vastuuopettaja:

NEU1A10b Lasten visuaaliset ja motoriset häiriöt: diagnostiikka ja kuntoutus (2–3 op)

Ajankohta: syksy 2012

Vastuuopettaja:

Kliinisen neuropsykologian pakollinen kirjallisuus:

Andrewes, D.G. (2010).

Neuropsychology. From Theory to Function. Hove: Psychology Press.

Halligan, P., Kischka, U. & Marshall, J. (eds) (2003).

Handbook of Clinical Neuropsychology. Oxford University Press.

Lyytinen, H., Ahonen, T., Korhonen T., Korkman M. & Riita T. (toim.) (2002). Oppimisvaikeudet. Neuropsykologinen näkökulma. 2. uud. p. Juva: WSOY.

Kliinisen neuropsykologian valinnaista kirjallisuutta:

Attix, D.K. & Welsh-Bohmer K.A. (eds) (2006). Geriatric neuropsychology. Assessment and intervention. The Guilford Press.

Baron, I.S. (2004). Neuropsychological evaluation of the child. Oxford University Press.

Erkinjuntti, T., Alhainen, K., Rinne, J. & Soininen, H. (toim.) (2006). Muistihäiriöt ja dementia. 2. uud. p. Helsinki: Duodecim.

Fletcher, J. M., Lyon, G. R., Fuchs, L. S., & Barnes, M. A. (2007). Learning disabilities: From identification to intervention. Guilford Press.

Grant, I & Adams, K. (2009) Neurological Assessment of Neuropsychiatric and Neuromedical Disorders. 3rd ed. New York: Oxford University Press.

Halligan, P.W. & Wade, D.T. (eds) (2005). Effectiveness of rehabilitation for cognitive deficits. Oxford University Press.

Hulme, C.J., & Snowling, M.J.

(2009). Developmental disorders of language learning and cognition. Wiley & Blackwell.

Hunter, J.S., & Donders, J. (2007). Pediatric neuropsychological intervention. Cambridge University Press.

Leclercq, M. & Zimmerman, P. (2002). Applied Neuropsychology of Attention. Theory, Diagnosis, and Rehabilitation. Hove: Psychology Press.

Lezak, M.D., Howieson, D.B., Loring, D.W. with Hannay, H.J. & Fisher, J.S. (2004). Neuropsychological Assessment. (4th ed.) Oxford University Press.

Mapou, R.L. (2009): Adult learning disabilities and ADHD: Research-informed assessment. New York: Oxford University Press.

Miller, B.L. & Cummings, J.L. (eds) (2007). The Human Frontal Lobes: Functions and Disorders. (2nd ed.) New York: Guilford Press.

Reid, G., Fawcett, A., Manis, F., & Siegel, L. (2008). The SAGE Handbook of Dyslexia. Sage Publications.

Sandberg, S. (ed.) (2002). Hyperactivity and attention disorders of childhood. (2nd ed.) United Kingdom: Cambridge University Press.

Sohlberg, M.M. & Mateer, C.A. (2001). Cognitive rehabilitation: an integrative neuropsychological approach. New York: Guilford Press.

Strauss, E. Sherman, E.M.S. & Spreen, O. (2006). A Compendium of Neuropsychological Tests. Administration, Norms, and Commentary. (3rd ed.) New York: Oxford University Press.

Stuss, D.T., Wincour, G., & Robertson, L.H. (eds)(2008). Cognitive Neurorehabilitation: Evidence and Application. Cambridge Hardback.

Wilson, B. (ed.) (2003). Neuropsychological rehabilitation. Theory and Practice. Lisse: Swets & Zeitlinger Publishers.

Virsu, V. (1991). Aivojen muotoutuvuus ja kuntoutuminen. Helsinki: Kuntoutussäätiö.

Yeates, K.O., Taylor, H.G., & Ris, M.D. (2007 / 2010): Pediatric neuropsychology: research, theory, and practice. The Guilford Press.

Lisäksi tuoreimpia kansainvälisiä julkaisuja.

NEU1B Neurotiede (vähintään 6 op)

Tavoite ja sisältö: Tavoitteena on neurotieteen keskeisen teorianmuodostuksen omaksuminen. Kokonaisuus sisältää neurotieteiden perusteita.

Suoritustapa: Joka neljäs vuosi järjestettäviin teoriaseminaareihin osallistuminen ja oheisen kirjallisuuden tenttiminen soveltuvin osin.

NEU1B01 Neurotiede I (3 op)

Ajankohta: syksy 2010
Seminaarin vastuuopettaja: Erja Poutiainen
Tentin vastuuopettaja:

NEU1B02 Neurotiede II (3 op)

Ajankohta: syksy 2015
Seminaarin vastuuopettaja: Silja Pirilä
Tentin ajankohta: Syksy 2010
Tentin vastuuopettaja:

Neurotieteen pakollinen kirjallisuus:

Gazzaniga, M.S., Ivry, R.B. & Mangun, G.R. (2008). Cognitive Neuroscience. The Biology of the Mind. NY: WW Norton.

Johnson, M.H. (2005). *Developmental Cognitive Neuroscience*. (2nd ed.) Oxford: Blackwell.

Rudy, J.W. (2008). *The Neurobiology of Learning and Memory*. Palgrave Macmillan

Neurotieteen valinnaista kirjallisuutta:

Breedlove, S.M., Rosenzweig, M.R., & Watson, N.V. (2007).

Biological Psychology. An Introduction to Behavioral, Cognitive and Clinical Neuroscience. (5th ed.) Sunderland: Sinauer Associates.

Hillary, F.G. & DeLuca J. (eds) (2007). *Functional Neuroimaging in Clinical Populations*, New York: the Guilford press.

Hämäläinen, H., Laine, M., Aaltonen, O. & Revonsuo, A. (2006). *Mieli ja aivot*. Gummerus.

NEU1C Neurologia (vähintään 6 op)

Tavoite ja sisältö: Aikuisneurologian ja lastenneurologian tutkimusmenetelmien, sairauksien ja oireiden kattava tuntemus.

Suoritustapa: Joka neljäs vuosi järjestettävään teoriaseminaariin osallistuminen ja oheisen kirjallisuuden tenttiminen.

NEU1C01 Aikuisneurologian seminaari (3 op)

Ajankohta: kevät 2014

Vastuuopettaja:

Pakollinen kirjallisuus:

Soinila, S., Kaste, M. & Somer, H. (toim.) (2006). *Neurologia*. 2. uudistettu painos. Helsinki: Duodecim.

NEU1C02 Lastenneurologian seminaari (3 op)

Ajankohta: syksy 2013

Vastuuopettaja:

Pakollinen kirjallisuus:

Sillanpää, M., Herrgård, E., Iivanainen, M., Koivikko, M. & Rantala, H. (toim.) (2004). *Lastenneurologia*. 2. uud. p. Helsinki: Duodecim.

NEU1D Neuropsykiatria (vähintään 6 op)

Tavoite ja sisältö: Perehtyminen lasten ja aikuisten psykiatristen häiriöiden biologiseen perustaan, neurologisten häiriöiden psykiatrisiin ilmentymiin sekä kognitiivisen neuropsykiatrian lähestymistapoihin.

Suoritustapa: Joka neljäs vuosi järjestetään aikuisneuropsykiatriaa ja lastenneuropsykiatriaa käsittelevät teoriaseminaarit, joiden yhteydessä tentitään oheista kirjallisuutta soveltuvien osien. Aikuisneuropsykiatrian seminaari järjestetään yhteistyössä terveystieteiden erikoisalan kanssa ja Lastenneuropsykiatrian seminaari kehitys- ja kasvatustieteiden erikoisalan kanssa.

NEU1D01

Aikuisneuropsykiatrian seminaari (3 op)

Ajankohta: kevät 2011

Vastuuopettaja: Erja Poutiainen

NEU1D02

Lastenneuropsykiatrian seminaari (3 op)

Ajankohta: kevät 2011

Vastuuopettaja: Silja Pirilä

Neuropsykiatrian pakollinen kirjallisuus:

Borod, J.C. (ed.) (2000). *The Neuropsychology of Emotion*. USA: Oxford University Press.

Crowe, S.F. (1998).

Neuropsychological Effects of the Psychiatric Disorders. Amsterdam: Harwood Academic Publishers.

Pennington, B.F. (2002).

Development of Psychopathology. Nature and Nurture. New York: The Guilford Press.

Neuropsykiatrian valinnaista kirjallisuutta:

American Psychiatric

Association. (2000). *DSM IV TR* (osuudet sovitusti).

Bowler, D. (2006). *Autism Spectrum Disorder: Psychological Theory and Research*. Wiley.

Bradshaw, J.L. (2001).

Developmental disorders of the frontostriatal system. Neuropsychological, neuropsychiatric and evolutionary perspectives. Hove: Psychology Press Ltd.

De Haan, M., & Gunnar,

M.R. (2009). *Handbook of developmental social neuroscience*. Guilford Press.

Halligan, P.W. & Marshall, J.C. (eds.) (1996). *Method in Madness: Case Studies in Cognitive Neuropsychiatry*. Oxford: Psychology Press.

LeDoux, J. (1998). *The Emotional Brain. The Mysterious underpinnings of emotional life*. New York: Simon & Schuster.

Sandberg, S. (ed.) (2002). *Hyperactivity and attention disorders of childhood*. (2nd ed.) United Kingdom: Cambridge University Press.

Yudofsky, S. C. & Hales, R.E. (ed.) (2004). *Essentials of neuropsychiatry and clinical neurosciences*. American Washington DC: Psychiatric Publishing, Inc.

Lisäksi tuoreimpia kansainvälisiä julkaisuja.

NEU1T Työnohjausta sisältävä työkokemus (10 op)

NEU1T01 Työkokemus

Työkokemusta tulee olla neljä vuotta, josta vähintään kolme neuropsykologisesti suuntautunutta. Alan työkokemus hankitaan yleensä koulutuksen aikana.

Vastuuopettajat:

Aikuisneuropsykologia: Erja Poutiainen

Lastenneuropsykologia: Silja Pirilä

NEU1T02 Työnohjaus

Koulutukseen sisältyy 90 tuntia yksilöllistä (1-2 osallistujaa) työnohjausta tai 120 tuntia ryhmätyönohjausta (yli 2 osallistujaa). Työnohjaajalta edellytetään neuropsykologian alan työnohjaajapätevyys.

Vastuuopettajat:

Aikuisneuropsykologia: Erja Poutiainen

Lastenneuropsykologia: Silja Pirilä

NEU2 TUTKIMUSMENETELMÄ- OPINNOT (15 op)

Tutkimusmenetelmäopinnot koostuvat kaikille erikoisaloille yhteistä kursseista (YHT1A–YHT2J), joita järjestetään eri yliopistoissa vuosittain (ks. Kaikille erikoisaloille yhteiset menetelmäopinnot, s. 8–10). Neuropsykologiaan erikoistuville järjestetään myös oman alan tiedonmuodostusta ja ymmärtämistä ja tieteellisen esittämisen valmiuksia syventäviä opintoja. Neuropsykologian kongressiin (NEU2A) on osallistuttava toisen lukuvuoden alkaessa. Kongressiin osallistuminen on pakollista myös neljännen lukuvuoden alussa, mikäli liseniaatintyö on vielä tuolloin kesken.

NEU2A Neuropsykologian kongressi (2 op)

Tavoite ja sisältö: Tieteellisen esittämisen valmiuksien kehittäminen ja oman tutkimuksen edistäminen.

Suoritustapa: Joka toinen vuosi järjestettävään neuropsykologian erikoisalan kongressitapahtumaan osallistuminen laatimalla tieteellisen kongressin mukainen abstrakti ja pitämällä oma suullinen esitelmä tai posterit.

Ajankohta: syksy 2010

Vastuuopettaja: Marit Korkman

NEU2B Liseniaatintyön kirjoittamista tukeva workshop (2 op)

Tavoite ja sisältö: Annetaan opastusta liseniaatintyön kirjoittamisessa ja tulosten analysoinnissa ja esittämisessä.

Suoritustapa: Ryhmäopetus, tutkimustyön seminaari, oma harjoittelu ja yksilöllinen neuvonta..

Ajankohta: kesäkuu 2010, järjestetään vuosittain

Vastuuopettaja: Marit Korkman

Valinnaista kirjallisuutta:

Nummenmaa, L. (2004).

Käyttäytymistieteiden tilastolliset menetelmät. Helsinki: Tammi.

American Psychological

Association (2010). *Publication Manual*. 6th Edition. Washington DC: APA.

NEU3 LISENSIAATINTUTKIMUS (40 op)

Liseniaatintutkimus on artikkelimuotoon kirjoitettu neuropsykologian alan tutkielma, joka voi olla myös jo julkaistu tai julkaistavaksi aiottu käsikirjoitus.

Liseniaatintutkimuksesta on kerrottu tarkemmin oppaan alkuosassa Liseniaatintutkimus 40 op -kappaleessa (s. 4).

Opiskelija osallistuu vuosittain ohjaustilaisuuksiin, joissa hänen työtään käsitellään yksilöllisesti tai pienryhmissä sekä esittelee tutkimuksensa Neuropsykologian kongressissa (NEU2B).

Psykoterapian erikoispsykologin koulutus on suunnattu terveyden- ja sosiaalihuollon eri tehtävissä psykoterapeuttista työtä tekeville psykologeille. Koulutuksen tavoitteena on kouluttaa psykologi-psykoterapeutteja, jotka kykenevät integroimaan psykoterapian muuhun kliinisen psykologian tietoon, tutkimukseen ja käytäntöön. Erikoistumisopintoihin sisältyvät psykoterapiaopinnot ovat terveydenhuollon ammattihenkilöistä an-

netun asetuksen (564/94) tarkoittama psykoterapeutin ammattiin johtava koulutus. Opiskelija, jolla on Sosiaali- ja terveystieteiden valvontaviraston (Valvira) tai entisen Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (TEO) myöntämä psykoterapeutin ammattinimike, voi sisällyttää tähän johtaneen koulutuksen psykoterapian erikoispsykologin koulutukseen korvaavina opintoina.

Psykoterapian erikoispsykologin koulutus koostuu seuraavista opintokokonaisuuksista ja opintojaksoista:

PST1 ERIKOISTUMISOPINNOT (65 op)

Psykoterapiaopinnot

PST1A Teoriaopinnot (21 op)

- PST1A01 Terapeuttien yhteistyötaitojen kehittäminen (5 op)
- PST1A02** Psykkisten häiriöiden ymmärtäminen muutosprosessin edellytyksenä (5 op)
- PST1A03 Terapeutitset interventiot (5 op)
- PST1A04 Terapeuttien lähestymistapojen integroiva ymmärtäminen (6 op)

PST1B Syventävät terapiaopinnot (21 op)

- PST1B01 Vauvahavainnointi ja työnohjaus (6 op)
- PST1B03 Psykoterapian syventävät kirjallisuusopinnot (15 op)

PST1T Työnohjaus (10 op)

PST1E Erikoistumistentti (3 op)

Vapaavalintaiset opinnot

PST1V Vapaavalintaiset opinnot (10 op)

PST2 TUTKIMUSMENETELMÄOPINNOT (15 op)

PST2A Psykoterapian tutkimisen perusteet (5 op)

PST3 LISENSIAATINTUTKIMUS (40 op)

PST1 ERIKOISTUMISOPINNOT (65 op)

Psykoterapiaopinnot

Psykoterapian erikoistumisopinnot koostuvat teoriaopinnoista (21 op), syventävistä terapiaopinnoista (21 op), työnohjauksesta (10 op), erikoistumistentistä (3 op) ja Psykoterapian tutkimisen perusteet -kursista (5 op). Opiskelija, jolla on Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston (Valvira) tai entisen Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (TEO) hyväksymä psykoterapeutin ammattiin johtava koulutus, voi sisällyttää sen tutkintoon psykoterapiaopinnoita korvaavina opintoina. Yli neljän vuoden psykoterapiaopinnot (ns. ylemmän tai vaativan erityistason koulutus) korvaavat opintokokonaisuudet PST1A, PST1B ja PST1T (yhteensä 52 op), kolmen vuoden psykoterapiaopinnot (ns. erityistason koulutus) on täydennettävä suorittamalla psykoterapian teoriaopinnoita 5 op valinnaisesti opintojaksoista PST1A02 ja/tai PST1A03. Erikoistumistent-

ti ja psykoterapian tutkimuskurssi ovat pakollisia kaikille opiskelijoille.

PST1A Teoriaopinnot (21 op)

Teoriaopinnot ovat koulutusryhmälle yhteisiä seminaariopintoja, joihin liittyy luentoja, oheiskirjallisuutta ja kliinisten tapausten esittelyä. Ne rakentuvat kunkin vuonna tietyn teeman ympärille. Ensimmäisenä ja toisena vuonna aihetta käsitellään erilaisista teoreettisista viitekehyksistä käsin. Tavoitteena on, että koulutettavat hallitsevat erityistason tiedon psykoterapeuttisesta vuorovaikutuksesta, psyykkisten häiriöiden ilmenemisestä, tunnistamisesta ja dynamiikasta sekä psykoterapeuttisesta muutoksesta. Kolmantena opiskeluvuotena seminaareissa käsitellään terapeuttisia interventioita ja koulutettavien kliinisiä tapauksia erilaisia psykoterapiasuuntauksia soveltaen. Neljännellä opiskeluvuotena tavoitteena on kyky ymmärtää psyykkisiä häiriöitä ja psykoterapiaprosessia eri psykoterapiaviitekehysten sekä erilaiseen että niitä integroivaan teo-

riaan perustuen. Neljättenä vuonna seminaarien yhteydessä esitellään ja laaditaan kirjallinen esitys omasta psykoterapiatapauksesta teoreettisesti ymmärrettyinä.

PST1A01 Terapeuttisten yhteistyötaitojen kehittäminen (5 op)

Tavoite ja sisältö: Antaa valmiudet tarkastella terapiaedellytysten arvioimisen ja terapeuttisen yhteistyösuhteen rakentamisen keskeisiä kysymyksenasetteluja eri terapiasuuntausten edustamista teoreettisista viitekehyksistä käsin.

Suoritustapa: Koulutusryhmän yhteisseminaarit yhteensä 77 tuntia, niihin liittyvät esitehtävät ja kirjallisuus.

Seminaarit:

- Aloitusseminaari (3 pv), sl
- Empatia psykoterapiassa (2 pv), sl
- Psykodynaaminen näkökulma (2 pv), kl
- Kognitiivinen näkökulma (2 pv), kl
- Systeeminen näkökulma (2 pv), kl

Ajankohta: 1. opiskeluvuosi, sl ja kl

Opettajat: Karl-Erik Wahlberg, Kirsti-Liisa Kuusinen, Pirjo Lehtovuori

PST1A02 Psyykkisten häiriöiden ymmärtäminen muutosprosessin edellytyksenä (5 op)

Tavoite ja sisältö: Antaa valmiudet tarkastella keskeisiä psyykkisiä häiriöryhmiä, kuten ahdistus, depressio, persoonallisuushäiriöt ja psykoosit kehityksellisestä näkökulmasta ja eri teoreettisista viitekehyksistä ymmärrettyinä sekä niihin liittyviä terapeuttisia muutosprosesseja eri psykoterapiamuodoissa.

Suoritustapa: Koulutusryhmän yhteisseminaarit yhteensä 77 tuntia, niihin liittyvät esitehtävät ja kirjallisuus.

Seminaarit:

- Kehityopsykologia (3 pv), sl
- Ahdistus (2 pv), sl
- Depressio (2 pv), kl
- Persoon. häiriöt/Rajatila (2 pv), kl
- Psykoosi (2 pv), kl

Ajankohta: 2. opiskeluvuosi, sl ja kl

Opettajat: Karl-Erik Wahlberg, Kirsti-Liisa Kuusinen, Hely Kalska, Mikael Leiman, Pirjo Lehtovuori, Jarl Wahlström

PST1A03 Terapeuttiset interventiot (5 op)

Tavoite ja sisältö: Antaa valmiudet ymmärtää eri terapeuttisten lähestymistapojen keskeisiä interventioita teoreettisesti ja niiden soveltamisen perusteita eri hoidollisissa yhteyksissä.

Suoritustapa: Koulutusryhmän yhteisseminaarit yhteensä 77 tuntia, niihin liittyvät esitehtävät ja kirjallisuus.

Seminaarit:

- Käsitteellistäminen interventioiden perustana (2 pv), sl
- Psykodynaamiset interventiot (2 pv), sl
- Kognitiiviset interventiot (2 pv), sl
- Reflektiiviset prosessit ja dialogisuus (2 pv), kl
- Psykoterapian erityiskysymyksiä (3 pv), kl

Ajankohta: 3. opiskeluvuosi, sl ja kl

Opettajat: Karl-Erik Wahlberg, Kirsti-Liisa Kuusinen, tuntiopettajat

PST1A04 Terapeuttien lähestymistapojen integroiva ymmärtäminen (6 op)

Tavoite ja sisältö: Antaa valmiudet eri terapeuttien lähestymistapojen vertailuun ja integroivaan ymmärtämiseen ja tämän integroivan näkökulman soveltamiseen kliiniseen tapausaineistoon.

Suoritustapa: Koulutusryhmän yhteisseminaarit yhteensä 77 tuntia ja niihin liittyen teoreettisesti perustellun kliinisen oppinäytetyön laatiminen ja esittäminen.

Seminaarit:

- Interventioseminaari (3 pv), sl
- Integroiva seminaari (2 pv), sl
- Kliininen seminaari I (2 pv), kl
- Kliininen seminaari II (2 pv), kl
- Päätöseminaari (2 pv), kl

Ajankohta: 4. opiskeluvuosi, sl ja kl

Opettajat: Karl-Erik Wahlberg, Kirsti-Liisa Kuusinen, Jarl Wahlström

PST1B Syventävät terapiaopinnot (21 op)

Syventävät opinnot koostuvat vauvahavainnointijaksosta ja tietoverkossa tapahtuvasta kirjallisuuteen perehtymisestä.

PST1B01 Vauvahavainnointi ja työnohjaus (6 op)

Tavoite ja sisältö: Antaa opiskelijalle mahdollisuuden oppia kokemuksesta vuorovaikutukseen ja yhteistyösuhteen luomiseen liittyviä taitoja.

Suoritustapa: Opiskelija tekee havainnot vauvaperheessä kahden lukukauden ajan kerran viikossa tunnin ajan (40 h). Havainnointia käsitellään ryhmätyönohjauksessa (40 h).

Ajankohta: 1. opiskeluvuosi, sl ja kl
Opettaja: Pirjo Lehtovuori

PST1B03 Psykoterapian syventävät kirjallisuusopinnot (15 op)

Tavoite ja sisältö: Perehdyttää psykoterapian keskeiseen teoriaan.

Suoritustapa: Tietoverkossa tapahtuvat kirjallisuusopinnot.

Ajankohta: 1.-4. opiskeluvuosi, sl ja kl

Kirjallisuus:

1. opiskeluvuosi:

Gurman, A.S. & Messer, S.B. (eds) (2003). *Essential psychotherapies. Theory and practice.* 2nd edition. New York: The Guilford Press.

Safran, J.D. & Muran, J.C. (2000). *Negotiating the therapeutic alliance.* New York: Guilford Press.

2. opiskeluvuosi:

Bowlby, J. (1988). *A secure base. Clinical applications of attachment theory.* London: Routledge. (osittain)

Toinen seuraavista:

Stern, D. (2000). *The interpersonal world of the infant. A view from psychoanalysis and developmental psychology.* New York: Basic Books.

Hobson, R.P. (2002). *The Cradle of thought: Exploring the origins of Thinking.* New York: Oxford University Press.

Allen, J.G., Fonagy, P., Bateman, A.W. (2008). *Mentalizing in*

Clinical Practice. Washington, DC: American Psychiatric Publishing, Inc.

3. opiskeluvuosi:

Casement, P. (1985). *On learning from the patient.* London: Routledge.

Greenberg, L. S. & Paivio, S. (1997). *Working with emotions in psychotherapy.* New York: Guilford Press.

4. opiskeluvuosi:

Norcross, J. C. & Goldfried, M. R. (eds) (2005). *Handbook of psychotherapy integration.* New York: Oxford University Press.

Yksi seuraavista:

Germer, C.K., Siegel, R.D., Fulton, P.R. (eds.) (2005) *Mindfulness and psychotherapy.* New York: The Guilford press.

Stern, D. (2004). *The Present moment in psychotherapy and everyday life.* New York: W.W. Norton & Company, Inc.

Wallin, D. J. (2007). *Attachment in Psychotherapy.* New York: The Guilford Press.

Opettajat: Karl-Erik Wahlberg, Kirsti-Liisa Kuusinen

PST1T Työnohjaus (10 op)

Tavoite ja sisältö: Perehdyttää psykoterapian keskeisiin työprosessin sisältöihin ja antaa valmiudet niiden itsenäiseen soveltamiseen kliinisessä hoitotyössä. Työnohjauksessa käsitellään työtavasta riippuen kahdesta neljään kliinistä tapausa. Tapauksista yhden on oltava vähintään vuoden kestävä terapia. Yhteensä psykoterapeuttista työtä koulutuksen aikana tulee olla vähintään 300 tuntia. Työnohjausta tukee teorian opiskelu verkko-opiskeluna.

Suoritustapa: Pienryhmässä annettua työnohjausta yhteensä 120–140 tuntia.

Ajankohta: 2.-4. opiskeluvuosi, sl ja kl

Työnohjaajat: Hely Kalska, Kirsti-Liisa Kuusinen, Karl-Erik Wahlberg

PST1E Erikoistumistentti (3 op)

Erikoistumistentti suoritetaan liseniaatintutkimuksen aihepiiristä. Aihe ja kirjallisuus (n. 450 sivua) sovitaan tutkielman ohjaajan kanssa, joka ottaa tentin vastaan.

Vapaavalintaiset opinnot

PST1V Vapaavalintaiset opinnot (10 op)

Vapaavalintaiset opinnot ovat vähintään 3 opintopisteen opintokokonaisuuksia, joilla täydennetään omaa erityisosaamista henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaisesti. Pääsääntöisesti ne suoritetaan koulutuksen aikana. Ne voivat edustaa jotakin erityistä häiriö- tai ongelma-aluetta, erityistä menetelmää tai täydentää ja tukea muutoin psykoterapeuttista osaamista. Vapaavalintaisiksi opinnoiksi voidaan valita muiden erikoistumisalojen soveltuvia opintojaksoja, muualla suoritettavia laajempia kursseja tai antamalla oman erikoisalan opetusta sovitulla tavalla.

PST2 TUTKIMUSMENETELMÄ- OPINNOT (15 op)

Menetelmäopinnot koostuvat kaikille erikoisaloille yhteisistä kursseista (YHT1A-YHT2I), joita järjestetään eri yliopistoissa vuosittain (ks. Kaikille erikoisaloille yhteiset menetelmäopinnot, s. 8-10). Erikoisalan omana menetelmäkoulutuksena järjestetään pakollisiin psykoterapiaopintoihin kuuluvana:

PST2A Psykoterapian tutkimisen perusteet (5 op)

Tavoite ja sisältö: Perehdyttää psykoterapian tutkimuksen eri perinteisiin, paradigmoihin ja metodisiin vaihtoehtoihin.

Suoritustapa: Luennot, seminaarityöskentely ja kirjallisuus
Ajankohta: 1. opiskeluvuosi, sl
Kirjallisuus: Soveltuvin osin seuraavista:

Barker, C. & Pistrang, N. &

Elliot, R. (2002). Research methods in clinical psychology. An introduction for students and practitioners. Second edition. Chichester: John Wiley & Sons, Ltd.

McLeod, J. (2001). Qualitative research in counselling and psychotherapy. London: Sage.
Wampold, B. E. (2001). The great psychotherapy debate. Models, methods, and findings. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Opettajat: Karl-Erik Wahlberg, tuntiopettajat

PST3 LISENSIAATINTUTKIMUS (40 op)

Lisensiaatintutkimus on artikkelimuotoon kirjoitettu psykoterapian alan tutkielma, joka voi olla myös julkaistu tai julkaistavaksi aiottu käsikirjoitus. Opiskelija saa tutkimustyön ohjausta joko yksilöllisesti tai ryhmässä. Oma tutkimustyö esitellään vähintään kerran erikoisalan omassa tutkimusseminaarissa.

KOULUTUSPSYKOTERAPIA

Psyko-terapeutin ammattinimikkeen saaminen edellyttää tutkintoon sisältyvien psykoterapiaopintojen lisäksi, että opiskelijalla on riittävä kokemus omasta koulutuspsykoterapiasta. Opiskelija vastaa itse koulutuspsykoterapian järjestämisestä. Koulutuspsykote-

rapiaa tulee olla vähintään 80 tuntia. Koulutuspsykoterapia on aloitettava viimeistään ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Terapeutilla tulee olla vaativan erityistason psykoterapiakoulutus. Koulutuspsykoterapiaa ei mitoiteta lisensiaatintutkinnon osana opintopisteinä.

3. Yhteystiedot

Professori Karl-Erik Wahlberg
Jyväskylän yliopisto
puh. (014) 260 2883
s-posti karl-erik.wahlberg@jyu.fi

Erikoislasia sihteeri Anne Jaskio
Jyväskylän yliopisto
puh. (014) 260 2814
s-posti anne.jaskio@jyu.fi

Lehtori Kirsti-Liisa Kuusinen
Jyväskylän yliopisto
puh. (014) 260 2813
s-posti kirsti-liisa.kuusinen@jyu.fi

PSYKOTERAPIAN ERIKOISTUMISKOULUTUKSEN PÄÄSISÄLLÖT JA AIKATAULU

	1. vuosi		2. vuosi		3. vuosi		4. vuosi	
	sl	kl	sl	kl	sl	kl	sl	kl
OPINTOSISÄLLÖT								
PST1 Erikoistumisopinnot 65 op								
PSYKOTERAPIAOPINNOT 55 op								
PST1A Teoriaopinnot (21 op)	PST1A01 Terapeuttisten yhteistyötaitojen kehittäminen (11 pv/ 5 op)		PST1A02 Psykkisten häiriöiden ymmärtäminen muutosproessin edellytyksinä (11 pv/ 5 op)		PST1A03 Terapeuttiset interventiot (11 pv/ 5 op)		PST1A04 Terapeuttisten lähestymistapojen integraatio ymmärtäminen (11 pv/ 6 op)	
	Aloitusseminaari		Kehty-psykologia		Käsitteellistämisen interventoiden perustana		Interventioseminaari	
	Empatia psykoterapiassa		Ähdistus		Psykodynaamiset interventiot		Integroiva seminaari	
	Kognitiivinen näkökulma		Persoon. häiriöt/rajallia		Kognitiiviset interventiot		Klininen seminaari	
	Systeeminen näkökulma		Psykoosi				Päätöseminaari	
PST1B Syventävät teoriaopinnot (21 op)	Vauvahaavainnointi (6 op)							
PST1B01 Vauvahaavainnointi (6 op)	Kirjall. Opinnot		Kirjall. opinnot		Kirjall. opinnot		Kirjall. opinnot	
PST1B03 Psykot. syventävät kirjall. opinnot (15 op)	Kirjall. Opinnot		Kirjall. opinnot		Kirjall. opinnot		Kirjall. opinnot	
PST1B02 Psykot. työnohjaus (10 op)	Työnohjaus 20 h		Työnohjaus 20 h		Työnohjaus 20 h		Työnohjaus 20 h	
VAPAAVALINTAISET OPINNOT 10 op	PST1V Vapaavalintaiset opinnot 15 op		PST1V Vapaavalintaiset opinnot (10 op)		PST1V Vapaavalintaiset opinnot (10 op)		PST1E Erikoistumistentitteli (3 op)	
PST2 Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op	YHT1A Metodiseminaari		Vapaavalintaiset menetelmäopinnot		Vapaavalintaiset menetelmäopinnot		YHT1B Erikois-psykologi asiantuntijana	
Erikoisalan omat	PST2A Psykoterapian tutkimisen perusteet (5 op)							
PST3 Lisensiaatintutkimus 40 op	Tutkimustyönohjaus		Tutkimustyönohjaus		Tutkimustyönohjaus		Tutkimustyönohjaus	

Terveyspsykologian sisältöalueina ovat sekä mielenterveys että somaattinen terveys lähtökohtana kokonaisvaltainen käsitys ihmisestä, terveydestä ja sairastamisesta. Koulutuksen tavoitteena on antaa terveyspsykologiasta teoreettiset perustiedot ja perehdyttää alan keskeisiin sovellutuksiin. Koulutusohjelmassa käsitellään somaattisen ja psyykkisen terveyden psykologisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia perusteita sekä näiden välisiä vuorovaikutuksia ja yhteyksiä.

Koulutuksen tavoitteena on antaa valmiudet kehittää terveydenhuollon ja mielenterveystyön ammattikäytäntöjä vastaamaan muuttuvia

yksilöllisiä ja yhteiskunnallisia tarpeita, soveltaa erilaisia diagnostisia menetelmiä, toteuttaa interventioita sekä evaluoida niiden toimivuutta ja tuloksellisuutta.

Vapaavalintaiset opinnot on mahdollista koota ja painottaa kunkin opiskelijan oman työn ja kiinnostuksen mukaisesti. Vaihtoehtona ovat esimerkiksi työterveyshuollon psykologilta edellytettävä koulutus (18 op) tai Äkillisten traumaattisten kriisien koulutusohjelma (15 op), joka on aloitettu uudistetussa muodossa keväällä 2008; sisällöstä tarkemmin oppaan sivuilla 50–51.

Opinnot koostuvat seuraavista opintokokonaisuuksista ja opintojaksoista:

TRV1 ERIKOISTUMISOPINNOT (65 op)

TRV1A Yhteiset teoreettiset opinnot (40 op)

- TRV1A01 Terveyden paradigmat ja lähestymistavat (5 op)
- TRV1A02 Etiologia ja vaikutusmekanismit (5 op)
- TRV1A03 Terveydenhuolto ja terveyspolitiikka (5 op)
- TRV1A04 Terveyden edistäminen (5 op)
- TRV1A05 Lasten terveys ja sen edistäminen (3 op)
- TRV1A06 Nuorten terveys ja sen edistäminen (5 op)
- TRV1A07 Aikuisten terveys ja sen edistäminen (7 op)
- TRV1A08 Vanhusten terveys ja sen edistäminen (5 op)

TRV1V Vapaavalintaiset opinnot (15 op)

TRV1T Työnohjausta sisältävä työkokemus (10 op)

TRV2 TUTKIMUSMENETELMÄOPINNOT (15 op)

TRV3 LISENSIAATINTUTKIMUS (40 op)

TRV1 ERIKOISTUMISOPINNOT (65 op)

Terveyspsykologian erikoispsykologin koulutuksen ammatilliset erikoistumisopinnot muodostuvat kahdeksasta opintokokonaisuudesta (40 op), vapaavalintaisista opinnoista (15 op) ja työnohjausta sisältävästä työkokemuksesta (10 op).

TRV1A Yhteiset teoreettiset opinnot (40 op)

TRV1A01 Terveyden paradigmat ja lähestymistavat (5 op)

Tavoite ja sisältö: Tutustua terveyden ja terveystieteiden historiaan, keskeisiin käsitteisiin ja paradigmatteihin, erilaisiin lähestymistapoihin ja tutkimusmenetelmiin.

Suoritustapa: seminaari, jälkätehtävä ja tentti.

Ajankohta: 1. lukukausi
Vastuuopettaja: Juhani Julkunen
Pakollinen kirjallisuus:

Glanz, K., Rimer, B.K. & Lewis, F.M. (2002). Health Behavior and

Health Education. (3rd ed.) York: Wiley & Sons, Inc.

Horwitz, A.V. & Scheid, T.L. (eds) (1999). A handbook for the study of mental health. Social context, theories, and systems. Cambridge University Press.

Sarafino, E.P. (2001). Health psychology: Biopsychological interactions. New York: Wiley & Sons.

Sutton, S., Baum, A. & Johnston, M. (2004) The SAGE Handbook of Health Psychology. Sage Publications. London.

Valinnaista kirjallisuutta:

Barlow D.H. & Durand V.M. (1998). Abnormal Psychology: An Integrative Approach. Brooks Cole.

TRV1A02 Etiologia ja vaikutusmekanismit (5 op)

Tavoite ja sisältö: Tutustua terveyttä edistäviin ja ylläpitäviin tekijöihin, sairauden, häiriöiden ja ongelmien yleisiin syytekijöihin ja vaikutusmekanismeihin sekä eri sairauksien ja häiriöiden etiologiaan ja mekanismeihin

Suoritustapa: Seminaari, jälkätehtävä ja tentti.

Ajankohta: 1. lukukausi

Vastuuopettaja: Juhani Julkunen
Pakollinen kirjallisuus:

Friedman, H. S. (ed.) (1990).

Personality and disease. New York: Wiley & Sons.

Haug, E., Sand, O. & Sjaastad, Ö.V. (1999). Ihmisen fysiologia.

Porvoo: Wsoy.

Sheridan, C.L. & Radmacher, S.A. (1992). Health psychology: challenging the biomedical model. New York: Wiley & Sons.

Vedhara, K. & Irwin, M. (2005). Human Psychoneuroimmunology. Oxford University Press.

Valinnaista kirjallisuutta:

Zeidner, M. & Endler, N. S. (eds) (1996). Handbook of coping. New York: Wiley & Sons.

TRV1A03 Terveydenhuolto ja terveystieteiden politiikka (5 op)

Tavoite ja sisältö: Tutustua terveyden epidemiologiaan ja erilaisiin paradigmatteihin, suomalaiseen hoitojärjestelmään sekä terveystieteiden politiikkaan.

Suoritustapa: Seminaari, jälkätehtävä ja tentti.

Ajankohta: 2. lukukausi

Vastuuopettaja: Tuula Hynninen
Kirjallisuus:

Eskola, J. & Karila, A. (toim.) (2007). Mielekäs Suomi.

Näkökulmia mielenterveystyöhön. Edita.

Koskinen, S., Aromaa, A., Huttunen, J., Teperi, J. (toim.)

(2005). Suomalaisten terveys. Helsinki: Kustannus Oy Duodecim. Löytyy englanniksi internetistä osoitteesta: <http://www.ktl.fi/hif/>

TRV1A04 Terveyden edistäminen (5 op)

Tavoite ja sisältö: Tutustua ehkäisevän, terveyttä ylläpitävän ja edistävän sekä korjaavan työn muotoihin.

Suoritustapa: Ennakkotehtävä, seminaari, jälkätehtävä ja tentti.

Ajankohta: 2. lukukausi

Vastuuopettaja: Tuula Hynninen
Kirjallisuutta:

Conner, M. & Norman, P. (eds) (2005). Predicting health behaviour: Research and practice with social cognition models (2nd ed.) Open University Press.

Glanz, K., Lewis, F. M. & Rimer, B. K. (eds) (2002). Health behavior and health education: theory, research, and practice. San Francisco: Jossey-Bass Publisher.

Ogden, J. (2000). Health psychology: a textbook. Buckingham: Open University Press.

Rollnick, S., Mason, P. & Butler, C. (1999). Health behavior change: a guide for practitioners. Edinburgh: Churchill Livingstone.

Tudor, K. (1995). Mental health promotion: paradigms and practice. London: Routledge.

TRV1A05 Lasten terveys ja sen edistäminen (3 op)

Tavoite ja sisältö: Perehtyminen lasten terveyteen ja sen edistämiseen. Opintokokonaisuuden aikana tarkastellaan lasten terveyden kannalta keskeisiä ympäristöjä ja terveyteen yhteydessä olevia mekanismeja. Tutustutaan keskeisiin lasten mielenterveyden haasteisiin ja niiden tunnistamiseen, lasten terveys- ja hyvinvointipoliittisiin ohjelmiin, kuntoutukseen sekä somaattisten sairauksien merkitykseen lapsen ja hänen perheensä kannalta.

Suoritustapa: Seminaari, ennakkotehtävät ja tentti.

Ajankohta: 3. lukukausi

Vastuuopettaja: Tuula Hynninen
Pakollista kirjallisuutta:

Brown, R. T. (ed.) (1999).

Cognitive aspects of chronic illness in children. New York: Guilford Press.

Kronenberger, W.G. & Meyer, R.G. (2001). The child clinicians handbook. Boston: Allyn & Bacon.
Valinnaista kirjallisuutta:
Eisen, A. R., Kearney, C. &

Schaefer, C. E. (eds) (1995). Clinical handbook of anxiety disorders in children and adolescents. Northvale: Jason Aronson.

Roberts, M. C. (ed.) (1998). Handbook of pediatric psychology. New York: Guilford Press.

Rodrigue, J. R., Geffken, G. R. & Streisand, R. M. (2000). Child health assessment: a handbook of measurement techniques. Boston: Allyn & Bacon.

TRV1A06 Nuorten terveys ja sen edistäminen (5 op)

Tavoite ja sisältö: Perehtyminen nuorten terveyteen ja sen edistämiseen. Tavoitteena on perehtyä nuorten terveyttä ja hyvinvointia ylläpitäviin ja niitä uhkaaviin tekijöihin. Tutustutaan keskeisiin nuorten terveysongelmiin ja niiden hoitoon, hyvinvointi-indikaattoreihin ja niiden käyttöön ja terveyden edistämisen yhteisöllisiin ja yksilöllisiin keinoihin.

Suoritustapa: Kaksi seminaaria, ennakkotehtävät, jälkitehtävät ja tentti.

Ajankohta: 4. lukukausi

Vastuuopettaja: Tuula Hynninen
Pakollinen kirjallisuus:

Jessor, R. (1998). New Perspectives on Adolescent Risk Behavior. Cambridge University Press.

Valinnaista kirjallisuutta:

Cicchetti, D., Rappaport, J., Sandler, I. & Weissberg, R. P. (eds) (2000). The promotion of wellness in children and adolescents. Washington: CWLA Press.
Wilkes, T. C. R., Belsher, G., Rush, A. J. & Frank, E. (eds) (1999). Cognitive therapy for depressed adolescents. New York: Guilford Press.

TRV1A07 Aikuisten terveys ja sen edistäminen (7 op)

Tavoite ja sisältö: Opintokokonaisuudessa perehdytään aikuisten mielenterveyden keskeisiin ongelmiin, niiden diagnostiikkaan sekä hoitoon ja kuntoutukseen. Lisäksi tarkastellaan terveystyöskäyttyymiseen vaikuttavia mekanismeja, keskeisten kansanterveys- ongelmien vaaratekijöitä. Terveyden ympäristöissä pääpaino on työelämässä ja työhyvinvoinnissa. Kursseilla tutustutaan myös terveystalvelujen käyttöä ohjaaviin tekijöihin sekä kansallisiin terveys- sekä hyvinvointiohjelmiin.

Suoritustapa: Kolme seminaaria, ennakkotehtävät, jälkitehtävät ja tentti.

Ajankohta: 4. ja 5. lukukausi

Vastuuopettaja: Juhani Julkunen ja Tuula Hynninen

Pakollinen kirjallisuus:

Furnham, A. (1997). The psychology of behaviour at work. Hove: Psychology Press.
Lönnqvist, J., Heikkinen, M., Henriksson, M., Marttunen, M., Partonen, T., Aalberg, V., Aaltonen, J., Eronen, M., ym. (2007). Psykiatria. Kustannus Oy Duodecim.
Valinnaista kirjallisuutta:
Beckham, E. E. & Leber, W. R. (eds) (1997). Handbook of depression. New York: Guilford Press.

Carlat, D. J. (2000). The psychiatric interview: a practical guide. Philadelphia: Lippincot Williams & Wilkins.

McDowell, I. & Newell, C. (1996). Measuring health. New York: Oxford University Press.

TRV1A08 Vanhusten terveys ja sen edistäminen (5 op)

Tavoite ja sisältö: Tavoitteena on tutustua vanhuuden terveyteen, sen edistämiseen ja ylläpitämiseen. Opintokokonaisuudessa tutustutaan vanhuuteen elämänvaiheena, vanhuuden fysiologisiin erityispiirteisiin, elämänlaatuun, palvelujärjestelmien merkitykseen hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja vanhusten kognitiivisiin ja mielentervey-

dellisiin erityiskysymyksiin. Kurs-
si toteutetaan yhteistyössä kehitys-
ja kasvatuspsykologian erikoisalan
kanssa.

Suoritustapa: Kaksi seminaaria,
ennakkotehtävät, jälkitehtävät ja
tentti.

Ajankohta: 6. lukukausi
Vastuuopettaja: Juhani Julkunen

Pakollinen kirjallisuus:

**Raitanen, T., Hänninen, T.,
Pajunen, H., Suutama, T.** (toim.)
Geropsykologia. Vanhenemisen
ja vanhuuden psykologia. Porvoo:
WSOY.

Valinnaista kirjallisuutta:

**Nordhus, I. H., VandenBos, G.
R., Berg, S. & Fromholt, P.** (eds)
(1998). Clinical geropsychology.
Washington: American
Psychological Association.
Muusta kirjallisuudesta sovitaan
erikseen.

TRV1V Vapaavalintaiset opinnot (15 op)

TRV1T Työnohjausta sisältävä työkokemus (10 op)

Ohjattua työkokemusta (työnoh-
jaus) tulee hankkia yksilötyönoh-
jauksena 90 tuntia tai ryhmätyö-
ohjauksena 120 tuntia. Osa työn-
ohjauksesta voi olla hankittu jo en-
nen opintojen alkua. Työnohjauk-
sessa painopiste on erilaisten am-
matillisten kehittämishankkeiden
ohjaamisessa. Hankkeet voidaan
käynnistää opiskelun aikana.

TRV2 TUTKIMUSMENETELMÄ- OPINNOT (15 op)

Menetelmäopinnot koostuvat kai-
kille erikoisaloille yhteisistä kurs-
seista, joita järjestetään eri yli-
opistoissa vuosittain. Lisätieto-
ja kurseista oppaan yhteisten
menetelmäopintojen kohdasta (s.
8–10).

TRV3 LISENSIAATINTUTKIMUS (40 op)

Tutkimus on pääasiassa artikkelili-
muotoon kirjoitettu terveystutkimus-
logian alan tutkielma. Tutkimuk-
seksi hyväksytään myös jo julkaistu

artikkeli tai julkaistavaksi aiottu
koulutuksen vaatimukset täyttävä
käsikirjoitus.

Lisensiaatintutkimuksesta on ker-
rottu tarkemmin oppaan alkuosas-
sa Lisensiaatintutkimus 40 op -kap-
paleessa (s. 4).

3. Yhteystiedot

Professori Juhani Julkunen

Helsingin yliopisto
puh. (09) 191 29 503
s-posti juhani.julkunen@helsinki.fi

Erikoisalasihteeri Suvi Räisänen

Helsingin yliopisto
puh. (09) 191 29531
s-posti suvi.raisanen@helsinki.fi

Lehtori Tuula Hynninen

Joensuun yliopisto
puh. 044-077 4777
s-posti tuula.hynninen@uef.fi

Erikoisalasihteeri Riikka Vinkka
(virkavapaalla)

Opinnot koostuvat tutkinnon osista, jotka ovat erikoistumisopinnot (65 op), tutkimusmenetelmäopinnot (15 op), ja lisensiaatintutkimus (40 op). Opiskelija laatii henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) opintojen alussa (ks. taulukko ja Psykonetin kurssikalenteri internetissä <http://www.psykonet.fi>). Osan opinnoista voi korvata muualla suoritetuilla opinnoilla.

TYO1 ERIKOISTUMISOPINNOT (65 op)

TYO1A Työ- ja organisaatiopsykologian teoreettiset lähtökohdat (5 op)

TYO1B Työ: Yksilön suhde työhön (vähintään 10 op)

- TYO1B01 Työn analysointi ja kehittäminen (5 op)
- TYO1B03 Työstressi ja työhyvinvoinnin edistäminen (5 op)
- TYO1B04 Ajankohtaista työpsykologista tutkimusta (5 op)

TYO1C Henkilöstö (vähintään 10 op)

- TYO1C04 Konsultatiivinen työote psykologin työssä (5 op)
- TYO1C05 Työterveyshuolto ja henkilöstövoimavarojen kehittäminen (5 op)
- TYO1C06 Henkilöstön arviointi ja kehittäminen (5 op)

TYO1D Organisaatio (vähintään 10 op)

- TYO1D01 Organisaatiot muutoksessa (5 op)
- TYO1D02 Johtaminen ja esimiestyö (5 op)
- TYO1D03 Työyhteisön sosiaaliset ilmiöt (5 op)

TYO1E Erikoistumistentti (5 op)

TYO1V Vapaavalintaiset opinnot (15 op)

TYO1T Työnohjausta sisältävä työkokemus (10 op)

TYO2 TUTKIMUSMENETELMÄOPINNOT (15 op)

TYO2B Työpsykologiset kyselymenetelmät ja niiden käyttö ja kehittäminen (5 op)

TYO3 LISENSIAATINTUTKIMUS (40 op)

TYO1 ERIKOISTUMISOPINNOT (65 op)

Erikoistumisopinnot muodostuvat ammatillisista ja teoreettisista opinnoista (55 op) ja ohjatusta työkokemuksesta (10 op). Erikoistumisopintoihin kuuluu kaikille yhteinen pakollinen Työ- ja organisaatiopsykologian teoreettiset lähtökohdat -jakso (5 op) ja opintojen loppuvaiheessa suoritettava erikoistumistentti, jossa osoitetaan työ- ja organisaatiopsykologisen tietämyksen tasoa ja kykyä soveltaa sitä ongelmien ratkaisuun (5 op). Tämän lisäksi ammatilliset ja teoreettiset erikoistumisopinnot jakautuvat kolmeen kokonaisuuteen, jotka ovat työ, henkilöstö ja organisaatio. Kustakin on suoritettava vähintään 10 opintopisteen jaksot (yhteensä 30 op). Loput 17 opintopistettä voidaan koota työ-, henkilöstö- ja organisaatio-opintokokonaisuuksista, muiden erikoistumisalojen kursseista tai muuten sovituita opinnoista opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaan. Työnohjausta sisältävä työkokemus on keskeinen osa opintoja ja

sen tavoitteena on syventää opitun soveltamista omassa työssä (10 op).

TYO1A Työ- ja organisaatiopsykologian teoreettiset lähtökohdat (5 op)

Tavoite ja sisältö: Kurssin tavoitteena on perehdyttää opintonsa aloittava jatko-opiskelija työ- ja organisaatiopsykologian erikoisalan keskeisiin sisältöihin ja luoda opiskelijoille yhteinen käsitejärjestelmä, joka kattaa ammatillisten ja teoreettisten opintokokonaisuuksien tärkeimmät osa-alueet. Näitä osa-alueita ovat 1) *työpsykologia* (työympäristö, työtehtävät ja niiden suunnittelu, suoriutuminen ja ajankäyttö, työhyvinvointi, kuormittuminen, työturvallisuus, ikääntyminen ja työ), 2) *henkilöstön kehittämisen psykologia* (kyvyt ja osaaminen, henkilöstövalinnat ja arvioinnit) ja 3) *organisaatiopsykologia* (kommunikaatio ja päätöksenteko, esimiestyö ja johtaminen, organisaatiot ja työ muutoksessa, organisaatioiden kehittäminen, osallistuminen ja yhteistyö). Kurssi muodostaa osan työterveyshuollon psykologilta edellytettävästä koulutuksesta.

Suoritustapa: Opintoihin orientoiva aloitusseminaari (1 pv) ja kirjallisuuteen perustuva verkkokeskustelu.

Vastuuhenkilö: Risto Puutio
Kirjallisuus: **Chmiel, N.** (toim.) (2008). Introduction to work and organizational psychology. A European perspective. Oxford: Blackwell Publishers.

TYO1B Työ: Yksilön suhde työhön (10-15 op)

Opintokokonaisuudessa perehdytään työpsykologian kysymyksiin, joissa lähtökohtina ovat yksilö ja hänen suhteensa työhön. Sisältöinä ovat työn käsite, hyvän työn teoriat, työn analysointi ja kehittäminen, työturvallisuuden ja riskien hallinta sekä jaksamisen ja kuormittumisen problematiikka työelämässä. Opiskelija osallistuu vähintään kahden opintojakson TYO1B01-TYO1B03 opetukseen tai suorittaa opinnot yksilöllisesti esimerkiksi kirjatenttinä tai esseenä.

TYO1B01 Työn analysointi ja kehittäminen (5 op)

Tavoite ja sisältö: Kurssilla perehdytään työn analysoinnin ja kehittämisen erilaisiin paradigmoihin ja käytännön työvälineisiin. Toimin-

ta ympäristön, työprosessien ja organisaation kehittämistarpeiden analysointi- ja arviointikeinot sekä työn kehittäminen analyysin pohjalta ovat keskeisiä aiheita. Myös palautteen anto ja asiakkaan tukeminen kehittämistoimiin ryhdyttäessä kuuluu kurssin aihepiiriin. Kurssi muodostaa osan työterveyshuollon psykologilta edellytettävää koulutuksesta.

Suoritustapa: Kirjallisuuteen perustuva ennakotehtävä verkossa, luennot ja seminaari (2 pv), jälkitehtävä.

Vastuuhenkilöt: Anna-Liisa Elo
Kirjallisuus:

Lindström, K. & Leppänen, A. (toim.) (2002). Työyhteisön terveys ja hyvinvointi. Helsinki: Työterveyslaitos.
Muu kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin.

TYO1B03 Työstressi ja työhyvinvoinnin edistäminen (5 op)

Tavoite ja sisältö: Kurssilla tarkastellaan työelämän muutosten vaikutuksia työstressiin ja tarkastellaan keinoja hyvinvoinnin edistämiseksi. Kurssilla perehdytään psyykkisen työkuormituksen, stressin ja uupumuksen problematiikkaan, niiden hallinnan ja ehkäisyn menetelmiin

sekä työkyvyn edistämiseen. Aihepiiriä tarkastellaan yksilö-, organisaatio- ja yhteiskuntatasolla. Luennoihin ja kirjallisuuteen perustuvasa jälkitehtävässä syvennetään itsevalittua näkökulmaa. Kurssi muodostaa osan työterveyshuollon psykologilta edellytettävästä koulutuksesta.

Suoritustapa: Ennakotehtävä, luennot ja seminaari (2 pv) sekä kirjallisuuteen perustuva jälkitehtävä.

Vastuuhenkilö: Anna-Liisa Elo
Kirjallisuus:

Cooper, C. L., Dewe, P. J. & Driscoll, M. P. (2001). Organizational stress. A review and critique of theory, research and applications. Thousand Oaks: Sage.
Kinnunen, U., Feldt, T. & Mauno, S. (toim.) (2005). Työ leipälajina. Työhyvinvoinnin psykologiset perusteet. Keuruu: PS-Kustannus.
Muu kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin.

TYO1B04 Ajankohtaista työpsykologista tutkimusta (5 op)

Tavoite ja sisältö: Kurssilla avataan ikkunoita työpsykologian uusiin ja ajankohtaisiin käsitteisiin ja tutkimusalueisiin. Kurssin tavoitteena on antaa kuva työpsykologian ajankohtaisista tutkimuskysymyksistä, tutkimusasetelmista ja menetelmis-

tä. Kurssilla pohditaan tulevaisuuden työpsykologisen tutkimuksen suuntauksia, kehitysnäkymiä ja tarpeita. Tavoitteena on myös kannustaa opiskelija etsimään ajankohtaisia tutkimustietoa kansainvälisistä ja kansallisista tutkimusartikkeleista.
Suoritustapa: Luennoista (2 pv) ja ajankohtaisista artikkeleista koostettu kommenttipäiväkirja.
Vastuuhenkilö: Anna-Liisa Elo
Kirjallisuus: Luentojen aiheisiin liittyvät ajankohtaiset ja kansainväliset artikkelit. Artikkeliluettelo toimitetaan ilmoittautuneille.

TYO1C Henkilöstö (10-25 op)

Opintokokonaisuus perehdyttää organisaation henkilöstökysymyksiin, urasuunnitteluun ja ammatinvalinnanohjaukseen, henkilöstöarviointeihin ja rekrytointiin sekä henkilöstön pätevyyden kehittämiseen ja osaamisen johtamisen kysymyksiin. Opiskelija osallistuu vähintään kahden opintojakson (TYO1C03-TYO1C06) opetukseen tai suorittaa opinnot yksilöllisesti esimerkiksi kirjatenttinä tai esseenä.

TYO1C04 Konsultatiivinen

työote psykologin työssä (5 op)

Tavoite ja sisältö: Kurssilla perehdytään siihen, mitä konsultatiivinen työote käytännössä tarkoittaa ja miten sitä voi harjoittaa yksilön, ryhmän tai työyhteisön kanssa toimittaessa. Kurssi perustuu systemiseen ja dialogiseen näkemykseen ihmisestä. Kurssi pyrkii luomaan ymmärrystä vuorovaikutuksessa tapahtuvan ”merkitystyön” keskeisyydestä yksilöiden ja organisaatioiden toiminnassa ja se auttaa tunnistamaan mahdollisuuksia konsultatiivisuuden lisäämiseen omassa ammattikäytännössä.

Suoritustapa: ennakkotehtävä, seminaari (2 pv), omaa työtä tarkasteleva, kirjallisuuteen perustuva essee sekä verkkokeskustelu.

Vastuuhenkilö: Risto Puutio

Kirjallisuus:

Gergen, K. J. (1999) *An Invitation to Social Construction*. London: Sage.

Puutio, R. (2002)

Merkitysmysteeri - organisaatiot ja kehittämisen kieli. Jyväskylä: Odeco.

Schein, E. (1998) *Process Consultation Revisited. Building the Helping Relationship*. Reading, MA: Addison-Wesley.

Muu kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin.

TYO1C05 Työterveyshuolto

ja henkilöstövoimavarojen kehittäminen (5 op)

Tavoite ja sisältö: Kurssin jälkeen osallistujat tuntevat työterveyshuollon toimintakentän ja lainsäädännön pääpiirteet erityisesti psykologin toimintaan vaikuttavilta osilta. Myös psykologin rooli ja vastuu työterveyshuollossa sekä työpaikakaselvitykset ja työterveyshuolto-tiimin toimintatavat ovat keskeisiä kurssin aiheita. Yhteistyötä hyvinvoinnin edistämässä asiakasorganisaation, kuten henkilöstöhallinnon ja johdon, kanssa tarkastellaan osana henkilöstövoimavarojen kehittämistä. Kurssi muodostetaan osan työterveyshuollon psykologilta edellytettävästä koulutuksesta.

Suoritustapa: Ennakkotehtävä, seminaari (2 pv) ja jälkitehtävä.

Vastuuhenkilö: Anna-Liisa Elo

Ajankohta: 2. ja 4. vuosi (sl)

Kirjallisuus:

Ahola, K., Kivistö, S. &

Vartia, M. (toim.) (2006).

Työterveyspsykologia. Helsinki:

Työterveyslaitos.

Manninen, P, Laine, V,

Leino, T, Mukala, K. &

Husman, K. (2007) *Hyvä*

työterveyshuoltokäytäntö. Helsinki:

Sosiaali- ja terveysministeriö ja

Työterveyslaitos.

Otala, L. & Ahonen, G. (2005).

Työhyvinvointi tuloksen tekijänä.

Helsinki: WSOYpro.

Muu kirjallisuus (mm. lainsäädäntö) ilmoitetaan myöhemmin.

TYO1C06 Henkilöstön arviointi ja kehittäminen (5 op)

Tavoite ja sisältö: Kurssilla perehdytään henkilöstöarvioinnin ja kehittämisen kysymyksiin pyrkien kokonaiskuvan luomiseen hyvästä psykologisesta ammattikäytännöstä ja toimintamalleista sekä arviointi- ja kehittämistyössä kohdattavista vaatimuksista niin organisaatioiden kuin arvioitsijoiden näkökulmasta. Kurssi antaa välineitä hahmottaa arvioinnin ja kehittämisen erityiskysymyksiä psykologin työssä sekä tunnistaa keinoja arvioinnin ja muun kehittämistyön yhteen kytke-miseksi.

Suoritustapa: Luennot ja seminaarityöskentelyä. Kirjallisuuteen perustuvan esseen laatiminen.

Vastuuhenkilö: Risto Puutio

Ajankohta: 1. ja 3. vuosi (kl)

Kirjallisuus:

Honkanen, H. (toim.) (2007)

Henkilöarviointi työelämässä.

Persona Grata-sarja. Helsinki:

Edita Publishing.

Honkaniemi, L, Junnila, K, Ollila,

J, Poskiparta, H, Rintala-Rasmus,

A. & Sandberg, J. (2007) Viisaat

valinnat. Helsinki: Työterveyslaitos.

Searle, R. H. (2003). *Selection and*

recruitment, a critical text, Milton

Keynes: Open University.

Muu kirjallisuus ilmoitetaan

myöhemmin.

TYO1D Organisaatio

(10-15 op)

Opintokokonaisuus perehdyttää ryhmä- ja yhteisöllisiin ilmiöihin organisaatioissa, niiden teoreettisiin ja tutkimusmetodologisiin lähestymistapoihin. Sisältöinä ovat mm. organisaatioteoriat, organisaatiokulttuuri, muutos organisaatiossa sekä organisaatioiden johtamisen kysymykset. Opiskelija osallistuu vähintään kahden opintojakson (TYO1D01-TYO1D03) opetukseen tai suorittaa opinnot yksilöllisesti esimerkiksi kirjatenttinä tai esseenä.

TYO1D01 Organisaatiot

muutoksessa (5 op)

Tavoite ja sisältö: Kurssilla paneudutaan organisaatiomuutoksen tematiikkaan niin yksilön kuin laajemman systeemin näkökulmasta.

Kurssilla perehdytään myös muutostyön tutkimukseen. Tutkimustiedosta haetaan uusia näkökulmia työelämän muutosten ymmärtämiseen.

Suoritustapa: Ennakkotehtävä sekä seminaari (2 pv). Lisäksi omia kokemuksia kirjallisuuden avulla reflektoituva essee ja verkkokeskustelu soveltuvin osin.

Vastuuhenkilö: Risto Puutio

Kirjallisuus:

Senior, B. (2002). *Organisational change*. Harlow: Prentice Hall.

Hatch, M. & Cunliffe, A. (2006). *Organization theory. Modern, symbolic, and postmodern perspectives*. Oxford: University Press.

Kuusela, M. & Kuittinen, M. (2008) (toim.) *Organisaatiomuutoksessa*. UniPress. Muu kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin.

TYO1D02 Johtaminen ja esimiestyö (5 op)

Tavoite ja sisältö: Kurssi tutustuttaa johtamisen teorioihin sekä johtamistyön vaatimuksiin. Johtamistyötä tarkastellaan niin yksilöpsykologisesta kuin ryhmädynaamisesta ja laajemmasta organisaatiokulttuurin näkökulmista. Muuttuvan ja verkottuvan työn johtamisen näkökulma on myös esillä.

Suoritustapa: Luennot ja seminaari (2 pv) ennakkotehtävineen. Kirjallisuuteen perustuva essee.

Vastuuhenkilöt: Risto Puutio

Kirjallisuus:

Honkanen, H. (2006). *Muutoksen agentit. Muutoksen ohjaaminen ja johtaminen*. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Seeck, H. (2008). *Johtamisopit Suomessa*. Taylorismista innovaatioteorioihin. Helsinki: Gaudeamus.

TYO1D03 Työyhteisön sosiaaliset ilmiöt (5 op)

Tavoite: Kurssilla tarkastellaan työyhteisöä ja sen suhteita. Kurssin perustana on simuloitu työyhteisöharjoitus, jonka pohjalta esille nousevia ilmiöitä pyritään ymmärtämään. Kurssilla perehdytään myös siihen miten työyhteisöjen kehittämistyössä voi hyödyntää erilaisia toiminnallisia simulaatioita.

Suoritustapa: Työorganisaation sosiaalisia ilmiöitä demonstroiva simulaatio, sen purku sekä teemaan liittyvää opetusta. Jälkitehtävänä kokemukseen ja lähdekirjallisuuteen perustuva essee.

Vastuuhenkilö: Risto Puutio

Kirjallisuus:

Jalava, U., Keskinen, E., Keskinen, S. & Tiuraniemi, J. (toim.) (2001). *Simulaatio-oppiminen henkilöstön kehittämisen välineenä*. Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen julkaisuja A:83 (118 s.).

Muu kirjallisuus ilmoitetaan myöhemmin.

TYO1E Erikoistumistentti (5 op)

Erikoistumistentti suoritetaan opintojen loppupuolella ammatillisten ja teoreettisten erikoistumisopintojen ja lisensiaatintutkimuksen aihepiirin pohjalta. Aihe ja suoritustapa sovitaan tutkimuksen ohjaajan kanssa.

TYO1V Vapaavalintaiset opinnot (15 op)

Vapaavalintaiset opinnot kootaan joko edellä mainituista opintokokonaisuuksista, muiden erikoisalojen kurseista ja opintokokonaisuuksista tai muuten järjestettävistä opinnoista, kuten kirjatenteistä, esseistä tai katsauksista opiskelijan henkilökohtaisen opintosuunnitelman mukaan. Opinnoissa on mahdollista keskittyä työn, henkilöstön tai organisaation osa-alueelle kunhan minimivaatimus 10 opintopistettä kustakin osa-alueesta täyttyy.

TYO1T Työnohjausta sisältävä työkokemus (10 op)

Tutkintoon kuuluu kokemusta oman alan työstä, jonka tulee olla joko yksilöllisesti tai ryhmässä ohjattua. Työnohjauksen kokonaislaajuus on ohjauksen luonteesta riippuen 100 h ryhmäohjausta tai vs. 60 h yksilöohjausta. Osa vaadittavasta työnohjauksesta voi olla hankittu ennen koulutusta, mutta koulutuksen aikana työnohjausta tulee hankkia vähintään 25 h ryhmäohjausta tai 15 h yksilöohjausta. Työ- ja organisaatiopsykologian erikoisalalla työnohjaus toteutetaan ensisijaisesti ryhmäohjauksena, mutta opiskelijan toivotaan selvittävän myös mahdollisuuksia saada työnohjausta työnantajan tukemana. Työnohjaajan tulee olla työnohjaajakoulutuksen saanut psykologi.

Vastuuhenkilö: Risto Puutio

TYO2 TUTKIMUSMENETELMÄ- OPINNOT (15 op)

Tutkimusmenetelmäopinnot koostuvat kaikille erikoisaloille yhteisistä opintojaksoista (YHT1A-YHT2J), joita järjestetään eri yliopistoissa vuosittain (ks. Kaikille erikoisaloille yhteiset menetelmäopinnot, s. 8-10). Lisäksi työ- ja organisaatiopsykologian erikoispsykologikoulutus järjestää omia tutkimusmenetelmäopintoja.

TYO2B Työpsykologiset kyselymenetelmät ja niiden käyttö ja kehittäminen (5 op)

Tavoite ja sisältö: Kurssin jälkeen opiskelijat tuntevat kyselymenetelmien validoinnin vaiheet ja osaa- vat analysoida kriittisesti työelä- mässä käytettyjä kyselymenetelmiä. Valmiudet omien kyselyjen laadin- taan ovat parantuneet. Kurssilla pe- rehdytään keskeisiin käytössä ole- viin työpsykologisiin kyselymene- telmiin ja niiden käyttötarkoituk- siin. Kurssilla käsitellään myös jul- kaistujen kyselyiden sisältöä, teo- reettista taustaa sekä valotetaan ky- selyjen validointiin ja luotettavuus- den testaamiseen liittyviä menetel- miä.

Suoritustapa: Ennakkotehtävä, se- minaari (2 pv) ja jälkitehtävä
Vastuuhenkilö: Anna-Liisa Elo
Kirjallisuus: Ajankohtaiset artikkelit ja kirjat

TYO3 LISENSIAATINTUTKIMUS JA TUTKIMUSSEMINAARIT (40 op)

Lisensiaatintutkimus on artik- kelimuotoon kirjoitettu työ- ja organisaatiopsykologian alan tutki- mus, joka voi olla myös jo julkaistu tai julkaistavaksi aiottu käsikirjoi- tus.

Tutkimusseminaari järjes- tään vuosittain tukemaan työ- ja organisaatiopsykologian erikois- alan lisensiaatintutkimuksen teki- jöitä. Opiskelijan tulee osallistua se- minaariin vähintään kaksi kertaa.

Yhteisten, valtakunnallisten tutkimusseminaarien lisäksi järjes- tävät yliopistojen tutkimusten oh- jauksesta vastaavat opettajat omia tutkimusseminaarejaan tai muita tutkimustyön ohjaamiseen tarkoi- tettuina tilaisuuksiaan.

Professori Anna-Liisa Elo
Tampereen yliopisto
puh. 030 474 2724
(Työterveyslaitos)
s-posti anna-liisa.elo@ttl.fi

Erikoisalasihteeri Anne Jaskio
Jyväskylän yliopisto
puh. (014) 260 2814
s-posti anne.jaskio@jyu.fi

Lehtori Risto Puutio
Jyväskylän yliopisto
puh. (014) 260 3649
s-posti risto.puutio@jyu.fi

TYÖ- JA ORGANISAATIOPSYKOLOGIAN ERIKOISTUMISKOULUTUKSEN PÄÄSÄLLÖT JA VIITTEELLINEN AIKATAULU

	1. vuosi / 3. vuosi		2. vuosi / 4. vuosi		3. vuosi / 1. vuosi		4. vuosi / 2. vuosi	
	si	ki	si	ki	si	ki	si	ki
OPINTOSÄLLÖT								
TYÖ1 Erikoistumisopinnot 65 op								
Alku- ja loppuopinnot (10 op)	T&O psykologian teoreettiset lähtökohdat		T&O psykologian teoreettiset lähtökohdat		Erikoistumistentti lisensointitutkimuksen aihepiiristä			
Työn Yksilön suhde työhön (10 op)	Ajankohtaisia työpyskologisia tutkimuksia		Ajankohtaisia työpyskologisia tutkimuksia		Työn analysointi ja kehittäminen		Työn analysointi ja kehittäminen	
Henkilöstö (10 op)	Työstressi ja Työhyvinvoinnin edistäminen		Työstressi ja Työhyvinvoinnin edistäminen		Henkilöstön arviointi ja kehittäminen		Konsultatiivinen työote psykologin työssä	
Organisaatio (10 op)	Työterveyshuolto ja henkilöstövoimavarojen kehittäminen		Työterveyshuolto ja henkilöstövoimavarojen kehittäminen		Organisaatiot ja muutokset		Työterveyshuolto ja henkilöstövoimavarojen kehittäminen	
Vapaavalmittaiset opinnot (15 op)	Organisaatiot ja esimiestyö		Organisaatiot ja esimiestyö		Johtaminen ja esimiestyö		Organisaatiot ja esimiestyö	
Työkokemusta sisältävä työnohjaus (10 op)	ks. tarkemmin oppaan kohta "Muut opintokokonaisuudet" ja seuraa Psykonetin kursssikalentteria internetistä.		ks. tarkemmin oppaan kohta "Muut opintokokonaisuudet" ja seuraa Psykonetin kursssikalentteria internetistä.		ks. tarkemmin oppaan kohta "Muut opintokokonaisuudet" ja seuraa Psykonetin kursssikalentteria internetistä.		ks. tarkemmin oppaan kohta "Muut opintokokonaisuudet" ja seuraa Psykonetin kursssikalentteria internetistä.	
TYÖ2 Tutkimusmenetelmäopinnot 15 op								
	Ks. Tarkemmin oppaan kohta "Kaikille erikoisaloille yhteiset menetelmäopinnot" ja seuraa Psykonetin kursssikalentteria internetistä (www.psykonet.fi)		Ks. Tarkemmin oppaan kohta "Kaikille erikoisaloille yhteiset menetelmäopinnot" ja seuraa Psykonetin kursssikalentteria internetistä (www.psykonet.fi)		Ks. Tarkemmin oppaan kohta "Kaikille erikoisaloille yhteiset menetelmäopinnot" ja seuraa Psykonetin kursssikalentteria internetistä (www.psykonet.fi)		Ks. Tarkemmin oppaan kohta "Kaikille erikoisaloille yhteiset menetelmäopinnot" ja seuraa Psykonetin kursssikalentteria internetistä (www.psykonet.fi)	
Yhteiset tutkimusmenetelmäopinnot ja ammatilliset menetelmäopinnot	Metodiseminaari		Metodiseminaari		Metodiseminaari		Metodiseminaari	
Erikoisalan omat tutkimusmenetelmäopinnot	Erikoispsykologi asiantuntijana		Erikoispsykologi asiantuntijana		Erikoispsykologi asiantuntijana		Erikoispsykologi asiantuntijana	
	Erikoisalan omat tutkimusmenetelmäopinnot		Erikoisalan omat tutkimusmenetelmäopinnot		Erikoisalan omat tutkimusmenetelmäopinnot		Erikoisalan omat tutkimusmenetelmäopinnot	
TYÖ3 Lisensointitutkimus 40 op								
	Yhteinen tutkimusseminaari		Yhteinen tutkimusseminaari		Yhteinen tutkimusseminaari		Yhteinen tutkimusseminaari	

Koulutus koostuu 15 opintopisteen yhtenäisestä koulutuskokonaisuudesta, joka kestää kaksi vuotta. Koulutus ajoittuu vuosille 2010–2011.

Koulutuksen tavoitteena on erityisvalmiuksien omaksuminen äkillisten traumaattisten kriisien psykologian alueella. Koulutuksen suorittanut kykenee suoriutumaan alaan liittyvien ennakkovalmiuksien ja suunnitelmien luomisesta, välittömistä interventioista tapahtuman jälkeen sekä trauma-peräisten häiriöiden diagnosoinnista, fokusoidusta hoidosta ja seurannasta. Koulutuksen suorittanut on myös pätevä kouluttamaan kriisityöntekijöitä. Koulutus sisältää kaksi kokonaisuutta: **ehkäisevä työ ja post-traumatyö.**

Koulutusohjelma on avoin kaikkien erikoisalojen opiskelijoille. Koulutus sisältää käytännön työtä kriisipsykologian alueella, siihen liittyvää työnohjausta sekä teoreettisia opintoja kurssien ja kirjallisuuden muodossa. Koulutukseen osallistuvat jaetaan työnohjausryhmiin, jotka kokoontuvat seminaariryöiden välillä. Kouluttajina toimivat kriisipsykologian asiantuntijat. Ohjelman toteutuksesta vastaa terveyspsykologian erikoisala. Koulutuksen johtajina toimivat lehtori Tuula Hynninen ja dosentti Salli Saari.

Opiskelijat koulutusohjelmaan 2010–2011 on valittu keväällä 2010. Koulutusohjelmaan ei oteta uusia opiskelijoita vuonna 2011.

TRAU1 EHKÄISEVÄ TYÖ (7 op)

TRAU 101 Äkillisen traumaattisen kriisin psykologiset vaiheet ja niiden neurologinen ja fysiologinen perusta (2 op)

Tavoite ja sisältö: Äkillisen traumaattisen kriisin vaiheiden tunnistaminen ja niiden psykologisen merkityksen ymmärtäminen. Psykkisen sopeutumisproessin neurologisen ja fysiologisen pohjan ymmärtäminen. Psykkisen ensiavun periaatteiden ja käytäntöjen hallinta.

Suoritustapa: Ennakkotehtävä, luennot ja kirjallisuus, osallistuminen työnohjausryhmään.

Ajankohta: kl 2010

Vastuuhenkilöt: Tuula Hynninen ja Salli Saari

TRAU 102 Varhaiset interventiot (3 op)

Tavoite ja sisältö: Perheisiin, laajennettuihin perheisiin ja muihin luonnollisiin ryhmiin kohdennettujen traumoihin liittyvien ryhmämuotoisten interventioiden syvällinen hallinta.

Suoritustapa: Luennot ja harjoitukset, osallistuminen työnohjausryhmään. Interventioiden toteuttaminen omalla paikkakunnalla.

Ajankohta: sl 2010

Vastuuhenkilöt: Tuula Hynninen ja Salli Saari

TRAU 103 Psykososiaalisen tuen organisointi suuronnettomuudessa ja yhteistyö median kanssa (2 op)

Tavoite ja sisältö: Kehittää valmiuksia organisoida psykososiaalinen tuki suuronnettomuustilanteessa. Yhteistyötaidot median kanssa.

Suoritustapa: Ennakkotehtävä, luennot ja harjoitukset, osallistuminen työnohjausryhmään.

Ajankohta: sl 2010

Vastuuhenkilöt: Tuula Hynninen ja Salli Saari

TRAU2 POST-TRAUMATYÖ (8 op)

TRAU 201 Lasten kriisireaktiot ja traumat (2 op)

Tavoite ja sisältö: Trauman kokeneen lapsen ja nuoren kanssa työskentelyn erityispiirteet.

Suoritustapa: Ennakkotehtävä, luennot ja kirjallisuus, osallistuminen työnohjausryhmään.

Ajankohta: kl 2011

Vastuuhenkilöt: Tuula Hynninen ja N.N.

TRAU 202 Pitkän aikavälin interventiot traumaattisten tapahtumien uhreille ja omaisille (1 op)

Tavoite ja sisältö: Perehdyttää ammatillisesti johdetun vertaistuen mahdollisuuksiin ja menetelmiin trauman kokeneiden pitkän aikavälin auttamisessa.

Suoritustapa: Luennot ja kirjallisuus.

Ajankohta: kl 2011

Vastuuhenkilöt: Tuula Hynninen ja Salli Saari

TRAU 203 Traumaperäisten psyykkisten häiriöiden diagnostiikka. Rauhoittamis- ja stabilointimenetelmät (2 op)

Tavoite ja sisältö: Traumaperäisten häiriöiden tunnistaminen. Perehtyminen rauhoittamis- ja stabilointimenetelmiin ja 7-vaiheiseen traumaattisten häiriöiden hoitomalliin.

Suoritustapa: Luennot ja harjoitukset, osallistuminen työnohjausryhmään.

Ajankohta: sl 2011

Vastuuhenkilöt: Tuula Hynninen ja Salli Saari

TRAU 204 Traumaterapiamenetelmät: EMDR (3 op)

Tavoite ja sisältö: Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR) traumojen hoidossa.

Suoritustapa: Luennot ja harjoitukset, kirjallisuus, osallistuminen työnohjausryhmään.

Ajankohta: sl 2011

Vastuuhenkilöt: Tuula Hynninen ja N.N.

Hynninen, T. & Upanne, M. (2006). Akuutti kriisityö kunnissa. Nykytila ja kehittämishaasteet. Raportteja, Stakes 2006, num 2.

Leppävuori, A., Paimio, S., Avikainen, T., Nordman, T., Puustinen, K., Riska, M. (toim.) (2009). Suuronnettomuustilanteiden kriisityö. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Pieper, G., Bengel, J. (2009). Seitsemän vaiheen traumaterapiamalli. Nuorten ja aikuisten PTSD:n hoito. Helsinki: Psykologien Kustannus Oy.

Psykososiaalinen tuki ja palvelut suuronnettomuudessa. Asiantuntijatyöryhmän muistio. Sosiaali- ja terveysministeriö, Selvityksiä 2006:81.

Resick, A. P. (2001). Stress and trauma. Psychology Press Ltd.

Saari, S. (2008). Kuin salama kirkkaalta taivaalta. Kriisit ja niistä selviytyminen. Otava.

Saari, S. (toim.) (2006). Ammatillisesti johdettu vertaistuki ja tsunamin psyykkisistä seurauksista selviäminen. Suomen Punaisen Ristin psykologinen vertaistukitoiminta menehtyneiden omaisille. VäliRaportti, Helsinki: Punainen Risti.

Suomen Psykologiliiton ja Suomen Psykologisen Seuran tieteellinen neuvottelukunta: Psykologinen työ akuuteissa kriiseissä – suositus hyvistä käytännöistä. Psykologia, 45 (01), 2010, 40–80.

Saari, S., Kantanen, I., Kämäräinen, L., Parviainen, K., Valoaho, S., Yli-Pirilä, P. (toim.) (2009). Hädän hetkellä – Psyykkisen ensiavun opas. Duodecim.

Traumaattisten tilanteiden psykososiaalinen tuki ja palvelut. Opas kunnille ja kuntayhtymille. Sosiaali- ja terveysministeriö, Julkaisuja 2009:16.

Traumaperäiset stressireaktiot ja häiriöt (online). Käypä hoito -suositus. Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin ja Suomen Psykiatriyhdistyksen asettama työryhmä. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, 2009. Saatavilla Internetissä: www.kaypahoito.fi

Alan opinnäytetöihin ja kansainvälisiin artikkeleihin tutustuminen.

Kirjallisuus ilmoitetaan tarkemmin opintojaksojen yhteydessä.

Psykonetin johtaja

Juhani Julkunen
s-posti juhani.julkunen@helsinki.fi
Käyttäytymistieteiden laitos/psykologia
PL 9
00014 HELSINGIN YLIOPISTO
puh. 09 191 29 503

Psykonetin johtokunnan
puheenjohtaja
Professori

Erikoispsykologikoulutuksen johtaja

Hannele Räihä
s-posti hannele.raih@utu.fi
Käyttäytymistieteiden ja filosofian laitos
20014 TURUN YLIOPISTO
puh. 02 333 8541

Erikoispsykologikoulutuksen
johtoryhmän puheenjohtaja
Professori

Psykonetin koordinaattori

Tuire Raudaskoski
s-posti tuire.raudaskoski@utu.fi
Käyttäytymistieteiden ja filosofian laitos
20014 TURUN YLIOPISTO
puh. 02 333 5431

Psykonetin hallinto

Kehitys- ja kasvatopsykologia

Professori Hannele Räihä
Turun yliopisto
puh. 02 333 8541
s-posti hannele.raiha@utu.fi

Lehtori Tuija Aro
Jyväskylän yliopisto
puh. 014 260 2819
s-posti tuija.aro@nmi.fi

Neuropsykologia

Professori Marit Korkman
Helsingin yliopisto
puh. 09 191 29 536
s-posti marit.korkman@helsinki.fi

Yliopistonlehtori Erja Poutiainen
Helsingin yliopisto
puh. 09 191 29 535
s-posti erja.poutiainen@helsinki.fi

Lehtori Silja Pirilä
Tampereen yliopisto
puh. 03 3551 7209
s-posti silja.pirila@uta.fi

Psykoterapia

Professori Karl-Erik Wahlberg
Jyväskylän yliopisto
puh. 014 260 2883
s-posti karl-erik.wahlberg@jyu.fi

Lehtori Kirsti-Liisa Kuusinen
Jyväskylän yliopisto
puh. 014 260 2813
s-posti kirsti-liisa.kuusinen@jyu.fi

Terveyspsykologia

Professori Juhani Julkunen
Helsingin yliopisto
puh. 09 191 29 503
s-posti juhani.julkunen@helsinki.fi

Lehtori Tuula Hynninen
Itä-Suomen yliopisto
puh. 044 077 4777
a-posti tuula.hynninen@uef.fi

Työ- ja organisaatiopsykologia

Professori Anna-Liisa Elo
Tampereen yliopisto
puh. 030 474 2724 (Työterveyslaitos)
s-posti anna-liisa.elo@ttl.fi

Lehtori Risto Puutio
Jyväskylän yliopisto
puh. 014 260 3649
s-posti risto.puutio@jyu.fi

Anne Jaskio
s-posti anne.jaskio@jyu.fi
Psykologian laitos
PL 35
40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
puh. 014 260 2814
fax 014 260 2851

Kehitys- ja kasvatopsykologia
Psykoterapia
Työ- ja organisaatiopsykologia

Suvi Räisänen
s-posti suvi.raisanen@helsinki.fi
Käyttätymistieteiden laitos
PL 9
00014 HELSINGIN YLIOPISTO
puh. 09 191 29 531
fax 09 191 29 443

Neuropsykologia
Terveyspsykologia

Riikka Vinkka (virkavapaalla)

Postiosoite	Käyntiosoite	Yhteyshenkilö
Helsingin yliopisto Käyttäytymistieteiden laitos PL 9 00014 HELSINGIN YLIOPISTO	Siltavuorenpenger 1 A	Suvi Räisänen suvi.raisanen@helsinki.fi puh. 09 191 29 531
Itä-Suomen yliopisto Joensuun kampus Kasvatustieteiden ja psykologian osasto PL 111 80101 JOENSUU	Yliopistokatu 7, Metria	Birgitta Puustinen birgitta.puustinen@uef.fi puh. 013 251 4251
Jyväskylän yliopisto Psykologian laitos PL 35 40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO	Mattilanniemi, rakennus C	Anne Jaskio anne.jaskio@jyu.fi puh. 014 260 2814
Tampereen yliopisto Psykologian laitos 33014 TAMPEREEN YLIOPISTO	Kalevantie 5, Linna	Marketta Pietilä marketta.pietila@uta.fi puh. 03 3551 7023
Turun yliopisto Käyttäytymistieteiden ja filosofian laitos 20014 TURUN YLIOPISTO	Assistentinkatu 7, Publicum	Terttu Kauppinen terttu.kauppinen@utu.fi puh. 02 333 5422
Åbo Akademi Institutionen för psykologi och logopedi 20500 ÅBO	Piispankatu 3, Arken C-siipi (sisäänkäynti Tehtaankadun puolelta)	Yasmin Nyqvist yasmin.nyqvis@abo.fi puh. 02 215 4406

Erikoispsykologikoulutuksen johtoryhmä

Jäsenet		Varajäsenet	
Räihä Hannele, pj (kehka) varapj, avoin	TY	Perho Hannu	UEF
Korkman Marit (neuro)	HY	Poutiainen Erja	HY
Wahlberg Karl-Erik (tera)	JY	Kalska Hely	HY
Julkunen Juhani (terveys)	HY	avoin	
Elo Anna-Liisa (työ)	TaY	Kuittinen Matti	UEF
Leiman Mikael	UEF	Kuittinen Matti	UEF
Laine Matti	ÅA	Karrasch Mira	ÅA
Nevalainen Vesa	SPL	Tikkanen Tuomo	SPL
<i>Sihteeri avoin</i>			

Kehitys- ja kasvatopsykologia

Jäsenet		Varajäsenet	
Räihä Hannele, pj	TY	Kiiski-Mäki Hanna	TY
Nieminen Pirkko, vpj	TaY	Vierikko Elina	TaY
Räikkönen-Talvitie Katri	HY	Heinonen Kati	HY
Perho Hannu	UEF	Korhonen Merja	UEF
Ahonen Timo	JY	Aro Tuija	JY
Hupa Margaretha	ÅA	Lindfors Bodil	ÅA
Nevalainen Vesa	SPL	Kivisaari Kati	SPÖ
Meriläinen Mia	opiskelijajäsen	Ahtola Annarilla	opiskelijavarajäsen
<i>Sihteeri Anne Jaskio</i>			

Neuropsykologia

Jäsen

Korkman Marit, pj	HY
Poutiainen Erja, vpj	HY
Räty Hannu	UEF
Ahonen Timo	JY
Pirilä Silja	TaY
Hämäläinen Heikki	TY
Laine Matti	ÅA
Hämäläinen Päivi	SPL
Dufva Mia	opiskelijajäsen

Asiantuntijajäsenet

Hokkanen Laura	Suomen Neuropsykologinen yhdistys
----------------	-----------------------------------

Sihtööri Suvi Räisänen

HY

Varajäsen

Kalska Hely	HY
Komulainen Katri	UEF
Lyytinen Heikki	JY
Jehkonen Mervi	TaY
Korhonen Tapio	TY
Karrasch Mira	ÅA
Nybo Taina	SPL
Munck Petriina	opiskelijavarajäsen

Klenberg Liisa	Suomen Neuropsykologinen yhdistys
----------------	-----------------------------------

Psykoterapia

Jäsen

Walberg Karl-Erik, pj	JY
Kalska Hely, vpj	HY
Leiman Mikael	UEF
Wahlström Jarl	JY
Tuomisto Martti	TaY
Hakanen Armi	TY
Sandnabba Kenneth	ÅA
Lehtovuori Pirjo	SPL
Ollikainen Teemu	opiskelijajäsen

Sihtööri Anne Jaskio

JY

Varajäsen

Julkunen Juhani	HY
Korhonen Merja	UEF
Seikkula Jaakko	JY
Rantanen Johanna	TaY
Räihä Hannele	TY
Hupa Magaretha	ÅA
Chydenius Esa	SPL
Mikkonen Salla	opiskelijavarajäsen

Terveyspsykologia

Jäsen

Julkunen Juhani, pj	HY
Leiman Mikael, vpj	UEF
Hintsanen Mirka	HY
Komulainen Katri	UEF
Lappalainen Raimo	JY
Tuomisto Martti	TaY
Kärnä Antti	TY
Laine Matti	ÅA
Liius Kirsi	SPL
Alho Iina	opiskelijajäsen

Sihtööri Suvi Räisänen

HY

Varajäsen

Pulkki-Råback Laura	HY
Räty Hannu	UEF
Holma Juha	JY
Nieminen Pirkko	TaY
Kaukiainen Ari	TY
Grönholm-Nyman Petra	ÅA
Tikkanen Tuomo	SPL
avoin	opiskelijavarajäsen

Työ- ja organisaatiopsykologia

Jäsen

Elo Anna-Liisa, pj	TaY
Kuittinen Matti, vpj	UEF
Nyman Göte	HY
Mäkikangas Anne	JY
avoin	TY
Santtila Pekka	ÅA
Kuusinen Patrik	SPL
Vendell Marianne	opiskelijajäsen

Asiantuntijajäsenet

Huuhtanen Pekka	Työterveyslaitos
Vartiainen Matti	TKK

Sihtööri Anne Jaskio

JY

Varajäsen

Kinnunen Ulla	TaY
Perho Hannu	UEF
Kivimäki Mika	HY
Puutio Risto	JY
Kaukiainen Ari	TY
Karrasch Mira	ÅA
Fromholz-Mäki Kristiina	SPL
Matikainen Satu	opiskelijavarajäsen

Yliopistojen vaihteiden puhelinnumerot

Helsingin yliopisto	09 1911
Itä-Suomen yliopisto / Joensuun kampus	013 251 111
Jyväskylän yliopisto	014 260 1211
Tampereen yliopisto	03 355 111
Turun yliopisto	02 333 51
Åbo Akademi	02 215 31

Helsingin yliopisto

Itä-Suomen yliopisto

Jyväskylän yliopisto

Tampereen yliopisto

Turun yliopisto

Åbo Akademi